

ილორი

E-mail: r.jalagania@mail.ru

№165 (224) 10-17 აპრილი 2012 სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“ ორბანო 30 თეთრი

ქრისტე აღსდგა!

სახალხო მოძრაობა „სამეგრელო“ და ბაზეთი „ილორი“ სრულიად საქართველოს ულოცავენ აღდგომის ბრწყინვალე დღესასწაულს!

უფალმა დაბლოცოთ და ბაბაქლიეროთ!

ზუგდიდში ზვიად გამსახურდიას ბიუსტს იღებენ?

10 წლის წინ სახალხო მოძრაობა «სამეგრელოს» ლიდერის, ალექსანდრე ჰაჭიას ინიციატივითა და ძალისხმევით ზუგდიდში დაიდგა საქართველოს პირველი პრეზიდენტის – ზვიად გამსახურდიას ბიუსტი, რომელსაც ყოველ 31 მარტს, პრეზიდენტის დაბადების დღეს, მოძრაობის წევრები და მხარდამჭერები ყვავილების გვირგვინით ამკობენ.

სახალხო მოძრაობა «სამეგრელოს» ზუგდიდის ორგანიზაციის თავმჯდომარემ ზურაბ კვარაცხელიამ სკანდალური განცხადება გააკეთა:

– ზვიად გამსახურდია არის საქართველოს თავისუფლების, დამოუკიდებლობის სიმბოლო. ამჟამად კი საქართველო არ არის ის ქვეყანა, რომლისთვისაც იბრძოდა ზვიადი, დღეს საქართველო არის კოლონიური ქვეყანა (იგულისხმება ამერიკის კოლონია). ეს ხელისუფლება ვერ ეგუება საქართველოსთვის თავდადებულ მამულიშვილთა ძეგლებსა და მონუმენტებს. გაერცვლებული ვერც დიას, ზუგდიდის ცენტრალური ბულვარიდან, სადაც სხვა ზვიად გამსახურდიას ბიუსტი, რეკონსტრუქციის დაწყების გამო, შესაძლებელია, ძეგლი აიღონ. ეს ბიუსტი ერთადერთია საქართველოში და გვეამაყება, რომ იგი სახალხო მოძრაობა «სამეგრელოს» ლიდერის, ალექსანდრე ჰაჭიას ძალისხმევითა და ხარჯებით დაიდგა.

ხელისუფლება, რომელიც ცნობილია თავისი ვანდალური ქმედებებით, ალბათ, შეეცდება, ხელჰყოს ეს ძეგლი. ვაფრთხილებ მათ, არ გაბედონ და თავს არ დაიტყუონ ხალხის რისხვა.

აქვე მინდა აღვნიშნო, რომ სულ უფრო მეტი ადამიანი გამოხატავს თავის ინტერესს და დადებით დამოკიდებულებას ალექსანდრე ჰაჭიას მიერ გაზეთებში «საქართველო» და «სოფლიური» და „ილორიში“, გამოქვეყნებული ინტერვიუებისადმი.

ბიზო მისხია, ზუგდიდელი მხატვარი:

– ალექსანდრე ჰაჭიას ეროვნულ-სახელმწიფოებრივი ხედვა საგრძნობლად განსხვავდება სხვა პოლიტოლოგების ხედვისგან. მას აქვს დრამა ანალიზის უნარი ამა თუ იმ თემაზე და, რაც მთავარია, მწვავე სიმართლედ, რომელიც წითელ ზოლად გასდევს მის მიერ გამოქვეყნებულ წერილებსა თუ შრომებს, ქართულ პოლიტიკაში ასეთი დამაჯერებლობით არავის უთქვამს. პოლიტიკის არსიც ხომ ისაა, სწორი გზით წარმართო საკუთარი ერისა და საზოგადოების ცხოვრება. მე, როგორც ამ გაზეთების აქტიური მკითხველი, მივიწოდებთ ყველას, ყურად

ღიეთ ბატონ ალექსანდრე ჰაჭიას სიტყვა. აპოლონ ნაყოფია, აფხაზეთიდან დევნილი, ინჟინერი:

– ჩემთვის, ჩემი ოჯახის წევრების, ნათესავებისა და ახლობლებისთვის უმთავრესზე უმთავრესი არის ჩვენს საკუთარ მიწა-წყალზე დაბრუნება. არც წინანდელი და არც ახლანდელი ხელისუფლებისთვის არასოდეს ყოფილა პრიორიტეტული აფხაზეთის საკითხი. ჩვენ, დევნილები, ყველასთვის მივიწყებული ხალხი ვართ, არავის ჩვენ არ ვახსოვართ. მხოლოდ არჩევნების წინ ვახსენდებით. მე ძალიან მიხარია, რომ ზუგდიდში არსებობს სახალხო მოძრაობა «სამეგრელო». სწორედ ამ მოძრაობას და მის ლიდერს ყველაზე ახლოს მიაქვს გულთან ჩვენი სატყეარო. დრამა მწამს და მჯერა ბატონ ალექსანდრე ჰაჭიას. დიდი გულისყურით გავეცანი მის ინტერვიუს. ის აფხაზეთში დაბადებული და გაზრდილი კაცია. მან ყველაზე უკეთ იცის ჩვენი ტყეილი და, თუ ვინმეს შეუძლია ქართულ-აფხაზეთი ურთიერთობის დარეგულირება, რუსეთთან ურთიერთობის მოგვარება, ეს ხელეწიფება ალექსანდრე ჰაჭიას, ამიტომაც აუცილებლად უნდა იქნეს გამოყენებული ამ კაცის შესაძლებლობები. ლადო ქირია, ზუგდიდი

მეგრული ენა — საბანთა უნივერსალური სამყაროს უნივერსალური მოღვალი

მამანტი ძაბამია – პროფესორი, აკადემიკოსი
ცირა ძაბამია – პროფესორი, აკადემიკოსი

ალექსანდრა

ჭაჭია: „ქართულ ხალხს ისტორიის ყველაზე მძიმე პერიოდი უღვას“

უბედურად საქართველოვ, საიტი მიღიხარ!!!

რის შედეგ დაბლოკენ ნანა შონია ტელევიზიება

ქეზმარტება და მსოფლიო ქეზმარტება
მეგრული ენა — საგანთა უნივერსალური
სამყაროს უნივერსალური მოღვალი

ენის წარმოშობის საკითხის
შესწავლის საკაცობრიო
მნიშვნელობა

იყო დრო, როდესაც მეცნიერების არც
ერთი დარგი ჯერ კიდევ არ არსებობდა.
გვიან შეიქმნა მეცნიერების ერთადერთი
დარგი, ფილოსოფიის სახელწოდებით. შემდეგ
მასში ჩაისახა ვარსკვლავთმცოდნეობის
(შემდეგში ასტრონომიის), მიწისმ-
ზომლობის (შემდეგში გეოდეზიის). ენისმ-
ცოდნეობის (შემდეგში ენათმეცნიერების)
და სხვა დარგები. ესენი თანდათანობით
ცალკე დარგებად გამოიყო. შეიქმნა და
კვლავიც იქმნება ახალ-ახალი დარგები.

დღევანდელი ადამიანთა საზოგადოება
ფლობს მეცნიერების ათასობით დარგსა
და ქვედარგს.

მაგალითად, ენათმეცნიერებაში დღემდე
გვაქვს 4 ძირითადი დარგი: ლექსიკოლოგია,
ფონეტიკა, მორფოლოგია და სინტაქსი.
ამასთან, აქ ჩვენ დამატებით შემოგვაქვს
ახალი, ყოვლად უსაჩიროესი დარგი: „სიტყვათ-
წარმოშობის საფუძვლები“, იგივე „ენის წარ-
მოშობის საფუძვლები“.

ენათმეცნიერების აღნიშნული დარგე-
ბიდან, მაგალითად, ლექსიკოლოგიის ქვე-
დარგები: ეტიმოლოგია, სემასიოლოგია
(სემანტიკა), ლექსიკოლოგია და ონომასტიკა
(ონომასტიკონი).

ამთავან, მარტო ეტიმოლოგიაში 600-
მდე ქვედარგი დაითვლება. ესენია: ტოპო-
ნიმია (ტოპონიმია) (ადგილის სახელების
შესწავლა), პიდრონიმია (ოკეანეთა, ზღვათა,
მდინარეთა და სხვათა სახელების შეს-
წავლა), ენტომოლოგია (მწერების სახე-
ლების შესწავლა), ეთნონიმია (ადამიანთა
გვარ-სახელების შესწავლა), ისტიოლოგია
(თევზების სახელების შესწავლა) და ა. შ.

აღნიშნულთაგან, მაგალითად, მარტო ენ-
ტომოლოგიის დარგში სპეციალისტებს
აღრიცხული აქვთ ერთ მილიონზე მეტი
მწერის სახეობა, და ა. შ.

ყველა ამათთვის არსებობს შესაბამისი
ლექსიკონები, რომლებშიც ისინი აღირიც-
ხებიან. რაც შეეხება ენის განმარტებით
ლექსიკონს, ესენი აქ არ შედიან. მასში
სალექსიკონო ერთეულები განმარტებიან,
და ა. შ.

მაგრამ, არსებობს ერთი დიდი, საერთო
ყულაბა თუ საუნჯე, სადაც ყოველივე ზე-
მოაღნიშნული და აღნიშნავი აღირიცხება.
ასეთ საუნჯეს წარმოადგენს ენა. ამიტომაც
არის ენის ლექსიკა ამოურწყავი საუნჯე.
ამიტომაც არის ენა საგანთა სამყაროს
თავისებური მოღვალი.

რასაკვირველია, რაც უფრო მდიდარია
ენის ლექსიკა, მით უფრო განვითარებულია
ენა..

ენის ლექსიკის სიმდიდრე მისი მატა-
რებელი ხალხის მიერ საგანთა სამყაროს
შეცობა-შესწავლის დონის, ანუ ადამიანთა
საზოგადოების მიერ საგანთა სამყაროს
შესახებ მიღებული ცოდნის დონის მაჩვენებელია.

ყოველივე ზემოაღნიშნული ნიშნავს
იმას, რომ უდიდესი მოვალეობა აკისრია
ენის შემსწავლელ დარგს ანუ ენათმეც-
ნიერებს, თუნდაც იმის გამო, რომ ენის
გარეშე, მისი ცოდნის (ფლობის) გარეშე
წარმოუდგენელია ნებისმიერი მეცნიერების
დარგის არსებობა და თვით ადამიანის
არსებობა.

როგორც ზემოთ აღინიშნა, დღევანდელი
ადამიანთა საზოგადოება ათასობით დარგ-
სა და ქვედარგს ფლობს. მეცნიერების
ყოველ დარგს გააჩნია საკუთარი შესწავ-
ლის ობიექტი და გარკვეული ცოდნაც
მის შესახებ. ყოველ შემთხვევაში, ყველა
მათგანს გააჩნია ცოდნა შესასწავლი ობი-
ექტის რაობის შესახებ.

პარადოქსია, მაგრამ ფაქტია შემდეგი
რეალობა:

ენათმეცნიერების დარგი, შესასწავლი
ობიექტის — ენის — შესწავლის საქმეში
მიღწეული მაღალი შედეგების მიუხედავად,
აქამდე მეტად ჩამორჩენილ დარგად დარჩა.
მან ვერ შეძლო ყველაზე საინტერესო,
დიდმნიშვნელოვანი და აუცილებელი

საკითხის — ენის წარმოშობის საკითხის
შესწავლა. ყველაზე პარადოქსი ის არის,
რომ მან ამ საკითხის შესწავლა შეუძლე-
ბლადაც კი გამოაცხადა, იმ მოტივით, რომ
თითქოსდა ენაში პირველყოფილი
მეტყველების კვალიც კი არ იყოს
დარჩენილი. ეს მაშინ, როდესაც, როგორც
ბიოლოგიის საგნები ვეასწავლის, ბუნებაში
არაფერი არ იკარგება. ამასთან,
ენათმეცნიერებამ განაცხადა, რომ ენის
წარმოშობის საკითხის შესწავლა უნდა
მოახდინონ არქეოლოგიის, ეთნოლოგიის
და სხვა დარგებმა, თითქოსდა ადამიანის
თავის ქალებს მეტი რამის თქმა შეეძლოთ,
ცოდნადა თავთან შედარებით.

ენათმეცნიერების მიერ ენის
წარმოშობის საკითხის შესწავლაზე უარის
თქმა იმას ნიშნავს, რომ, მაგალითად,
ბიოლოგიის მეცნიერებებს უარი ეთქვა სი-
ცოცხლის წარმოშობის საკითხის შეს-
წავლაზე.

როგორც ენათმეცნიერება მიიჩნევს,
ნამდვილ ენათმეცნიერებას საფუძველი
მხოლოდ მას შემდეგ ჩაეყარა, რაც შემოღე-
ბულ იქნა შედარებით-ისტორიული კვლევის
მეთოდი. ეს, გარკვეული გაგებით, მართალიც
არის. მაგრამ ისიც ფაქტია, რომ შედარებით-
ისტორიული მეთოდის გამოყენება
ენათმეცნიერებაში ერთობ შეზღუდული
იყო.

იგი შეზღუდული იყო თვით
დამწერლობიან, მათ შორის, ძველი
დამწერლობის მქონე ენებშიაც, ვინაიდან
დამწერლობის არსებობაცა და მისი
ნიშნების არსებობის პერიოდც ერთობ
მცირეა ენის არსებობის პერიოდთან
შედარებით. მით უფრო შეზღუდული იყო
შედარებით-ისტორიული მეთოდის
გამოყენება უმწერლობო ენების შეს-
წავლისას. ეს სწავლება აქ, პრაქტიკულად,
სინქრონულ დონეს ანუ ენის მოცემულ
პერიოდს არ სცილდებოდა. მიუხედავად
ამისა, ენათმეცნიერება, ასეთ შემთხვევაშიც,
თავის საქმიანობას, რატომღაც,
წარმატებულად მიიჩნევდა.

ენის წარმოშობის საფუძვლების შეს-
წავლამ შეუდარებელი, მანამდე
წარმოუდგენელი პერსპექტივა გადაშალა
ენათმეცნიერების წინაშე, კვლევის
შედარებით-ისტორიული მეთოდის
გამოყენების თვალსაზრისით. მან,
პრაქტიკულად, გადაწყვიტა კიდევ ეს
საკითხი.

თანამედროვე ეტაპზე, ენის წარმოშობის
საკითხის შესწავლის გარეშე,
ენათმეცნიერება ერთობ ჩამორჩენილ
დარგად რჩება. მის გარეშე, ენათმეცნიერის
ცოდნა სრულყოფილ ცოდნად ვერ
ჩაითვლება.

ხატონად თუ ვიტყვით, ენათმეცნიერი,
რომელმაც ჯერაც არაფერი იცის ენის
წარმოშობის ტექსტუალური საფუძვლების
შესახებ და, — ხაზს ვუსვამ, — არც უნდა,
რომ ისწავლოს, სამეცნიერო ტიტულებისდა
მიუხედავად, იმ მყინთავს ემსგავსება, ვინც
ზღვასა თუ ოკეანეში 20-30 მეტრის სიღრ-
მეზე ჩაყვინთა, ამოვიდა და განაცხადა: მე
ოკეანეთის ფსკერზე ვიყავი, კუთხე-კუნჭულ
დავათვალიერე იგი და მის შესახებ
ყველაფერი ვიცო.

ნათქვამია, „არცოდნა ცოდვა არ
არისო“. ადამიანთა საზოგადოებას
ყველაფერი ერთდროულად როდი უს-
წავლია. ვერავის დაუდანაშაულებთ იმის
გამო, რომ, მაგალითად, პასკალის კანონი
მანამდე ანუ უფრო ადრე სხვას და
თვით პასკალსაც კი არ აღმოუჩენია.
ასევე ითქმის სხვა სახის აღმოჩენებსა
თუ სწავლებაზე.

ყველაფრის მცოდნე არასოდეს არავინ
ყოფილა და არც მომავალში იქნება.
ადამიანებს გააჩნიათ ცოდნა თავიანთი
მდგომარეობის, განსწავლულობის,
პროფესიისა და სხვათა მიხედვით.
ერთეული ადამიანების ცოდნათა
ერთობლიობით იქმნება საერთო-საკაცო-
ბრიო ცოდნა.

ყველაზე დიდი ცოდნა სხვათა ცოდნის
დანახვა-შეფასება და გათავისებება. ყველაზე
დიდი უცოდინარობა ყოველივე ამის

უარყოფა და საწინააღმდეგო ქმედება.

უსაზღვრო უცოდინარობის (არაფერს
ვაგებობთ უსაზღვრო შეცოდებაზე) შედეგი
იყო, თავის დროზე, რომ მწვალებლებმა
კოცონზე დაწვეს ჯორდანო ბრუნო,
რომელმაც აღმოაჩინა და განაცხადა კიდევ:
— დედამიწა ბრუნავსო. ძნელია დაინახო
განსხვავება ნავულისხმე მწვალებელსა
და ენათმეცნიერების ტაძარში მოღვაწე
იმ „სპეციალისტს“ შორის (კ. კ.), ვინც, —
როცა გაიგებს, რომ ენის წარმოშობის
საკითხი გადაწყვეტილია გამოკვლევის
ობიექტის მეგრული ენის მაგალითზე და
გამოვლენილია ამ ენის ლექსიკის
კოლოსალური სიმდიდრეცო, — სასო-
წარკვეთილი იყვირებს: მოღალატეა მისი
აგტორიო, და, მსმენელსაც გააფრთხილებს:
არ გაეკაროთ მაგ წიგნსო; მწვალებელი
ვერ ხდება მხოლოდ იმიტომ, რომ კოცონზე
ხელი ვერ მიუწვდება. ასეთი ქმედების
კაცი უთუოდ იმ დონის არ არის, რომ მის-
გან პირადულად რამე წყენა იგრძნოს
ადამიანმა. ამიტომაც წლების მანძილზე
ეს ფაქტი გამოხმაურების ღირსად არც
კი ჩაგვივლიდა. მაგრამ საწყენია და
დამაფიქრებელიც, როცა ასეთები, აზრის
კონსერვატიზმის ტყვეობაში ყოფნის თუ
სულაც არაკეთილსინდისიერი განზრახვის
გამო, ხელს უშლიან ტექსტუალური
საყოველთაოდ აღიარებას, მიმართავენ მის
მიჩქმალვას, ჩაკვლას და ამით სერიოზულ
ზიანს აყენებენ მეცნიერების დარგს,
მოღვიანად საზოგადოებას.

ამგვარი ანომალიები რომც არ იყვნენ,
საქმიანად სარგებლიანობის თვალსაზ-
რისით, ვფიქრობთ, საჭიროა პირდაპირ
ითქვას შემდეგი:

თანამედროვე ენათმეცნიერება, ენის
წარმოშობის ტექსტუალური საფუძვლების
შესწავლის (ცოდნის) გარეშე, დარგის
განვითარებაში მიღწეული წარმატებების
მიუხედავად, საყმაწვილო ენათმეცნიერების
დონეზე რჩება.

ენის წარმოშობის საკითხი არა მხოლოდ
ენათმეცნიერული, არამედ ზოგადსაკაცო-
ბრიო მნიშვნელობის საკითხია.

მეგრული ენა — მსოფლიოს
ნომერ პირველი საოცრება

მეგრული ენის განსაკუთრებულ ფენო-
მენალურობაზე ნათლად მეტყველებს ჩვენი
3200-მდე საენათმეცნიერო ნაშრომი, მათ
შორის, ბოლოდროინდელი მონოგრაფიები:
„ენის წარმოშობის საიდუმლოება“, „სიტყ-
ვათწარმოშობის საფუძვლები“, „მეგრული ენის
ლექსიკა და
სიტყვათწარმოშობა“ (შვიდტომეული),
„ენის წარმოშობის საფუძვლები“, „საინ-
ტერესო მონაცემები ცალკეულ საენათ-
მეცნიერო და ზოგადსამეცნიერო საკით-
ხებზე ზოგადსაკაცობრიო პრობლემათა
ჭრილში“ (ფაქტები, პიპოთეზები და სკენები)“
(სამტომეული), „მეგრული ენა — ენის წარ-
მოშობისა და განვითარების ცოდნა
მატიანე“ (ოცტომეული).

ამათგან, აღნიშნულ ოცტომეულზე მე-
შაობა ამჟამად მიმდინარეობს. თუმცა, ეგე-
ობის უმჯობესი იყოს, რომ მას სახელწო-
დებად განეკუთვნოს თვით ამ სტატიის
დასათაურება: „მეგრული ენა — მსოფლიოს
ნომერ პირველი საოცრება“.

მეგრულის ფენომენალურობაზე მეტყ-
ველებს მისი მთელი რივი მონაცემები,
რომელთა შორის განსაკუთრებით აღსა-
ნიშნავია შემდეგი:

მეგრულ ენაში ცოცხლად არის დაუნ-
ჯებელი როგორც ამ ენის, ასევე, ზოგადად
ანუ საერთოდ ენის და სხვადასხვა ენის
წარმოშობისა და განვითარების საფუძე-
ლები და ისტორია;

მეგრული ენის ლექსიკის აბსოლუტურად
უდიდესი ნაწილი, კერძოდ, 99,2 პროცენტი
ხმაბაძვითი წარმოშობისაა, რითაც ყო-
ველაფერი სხვა საბუთ-მტკიცებულებების
გარეშეც (ასეთები რომ ამ ენაში არც კი
გვქონდეს) ცალსახად დასტურდება, რომ
საგნის (სხვა ობიექტური მონაცემის) სა-
ხელებსა და ენის წარმოშობის საფუძე-
ვებს წარმოადგენს ადამიანის მიერ ბუნე-

ბაში მოცემული ბგერებისადმი ანუ ბუნების
საგანთა მიერ გაღებული ბგერებისადმი
ხმაბაძვითობა;

მეგრული ენა რომ გადაშენებულყოფ,
კაცობრიობა სამუდამოდ დაკარგავდა ენის
წარმოშობის საიდუმლოების ცხრაკლი-
ტულის გასაღებს;

მეგრული ენა, უპირატესად აგლუტინა-
ციურთან ერთად, ძირისეული, ფლექსიური
და ინკორპორაციული ენაც არის, ანუ
ატარებს მსოფლიოს ყველა ენისათვის
(მათი ტიპოლოგიური, კერძოდ, მორფოლო-
გიური კლასიფიკაციის მიხედვით) დამახ-
ასიათებელ ნიშან-თვისებებს;

მეგრული ენის ლექსიკა ხასიათდება
გასაოცარი, ფანტასტიკური სიმდიდრით.
მეგრულის ლექსიკა ითვლის 1 მილიარდ
200 მილიონამდე სიტყვას პარალელური,
იშვიათად ხმარებადი და პოტენციურად
შესაძლებელი ფორმებითურთ, საიდანაც
თანამედროვე მეგრულში მეტნაკლები სიხ-
შირით ხმარებადი 400 მილიონამდე (თუ
არა მეტიც) სიტყვა, როგორც ლექსიკური
ერთეული;

მეგრული ენის ლექსიკა ემყარება სულ
რადაც 6652 ძირისეულ თანხმოვნურ ფორ-
მას ანუ მიღებულია ამათი აფიქსაცია-
გრამატიზაციით;

მეგრული ენის ლექსიკის 99,9 პროცენტი
განეკუთვნება ზმნურ ფონდს (ზმნებსა და
სახელზმნებს) და იგი ემყარება სულ რა-
დაც 2202 ძირისეულ თანხმოვნურ ფორმას
ანუ მიღებულია ამათი აფიქსაცია-გრამა-
ტიზაციით.

მეგრული ენის ზმნური ფონდის და
თვით ამ ენის მთელი ლექსიკის 91,7 პრო-
ცენტი ემყარება სულ რადაც 1869 ხმაბაძ-
ვით ძირისეულ თანხმოვნურ ფორმას ანუ
მიღებულია ამათი აფიქსაცია-გრამატიზა-
ციით. ესოდენ მაღალპროდუქტიულია მე-
გრული ენის ხმაბაძვითი ძირისეული თანხ-
მოვნური ფორმები;

მეგრული ენის ლექსიკის კოლოსალური,
ფანტასტიკური სიმდიდრე, ძირისეული
თანხმოვნური ფორმების (ლექსიკური მორ-
ფემების სიმდიდრესთან ერთად, განპირო-
ბებულია საგრამატიკო საშუალებების გან-
საკუთრებული სიმდიდრით. კერძოდ, ამ
ენის ზმნებთან გვაქვს 5 ხმოვანი და ერთი
ნახევრადხმოვანი ინფიქსი (ა, ე, ი, ო, უ,), 8
პრეფიქსი, 76 პირველადი საწყისისეული
სუფიქსი, 178 მეორეული (მესამეული და ა.
შ.) წარმოების სუფიქსი და 86 ზმნისწინი;

თანამედროვე მეგრულ ენაში მეტნაკ-
ლები სიხშირით ხმარებადი აღნიშნული
400 მილიონამდე სიტყვის წარმომდგენი
განმარტებითი (ქართულ ან სხა ენაზე)
ლექსიკონი, ასეთის შედგენისას, მოიცავს
დიდი ფორმატის 600-გვერდიან 70000-მდე
ტომს;

მეგრული ენის ლექსიკის აბსოლუტურად
უდიდესი ნაწილი, კერძოდ, დაახლოებით
99 პროცენტი სხვა ენაზე, მათ შორის ქარ-
თულ ენაზე, უთარგმნელია. მათი თარგმნა,
ისიც მხოლოდ მიახლოებით, შესაძლებელია
აღწერილობითი ხერხით;

მეგრული ენის სიტყვების, კერძოდ, ზმნე-
ბის აბსოლუტურად უდიდესი ნაწილი აღ-
წერილობითი ხასიათისაა;

მეგრული ენა, ლექსიკის კოლოსალური
სიმდიდრისა და სიტყვათა აღწერილობითი
ხასიათის შემწეობით, წარმოადგენს საგანთა
უნივერსალური სამყაროს უნივერსალურ
მოღელს. იგი საგანთა სამყაროს აღწერს
ისევე, როგორც ის სინამდვილეში არის
წარმოდგენილი;

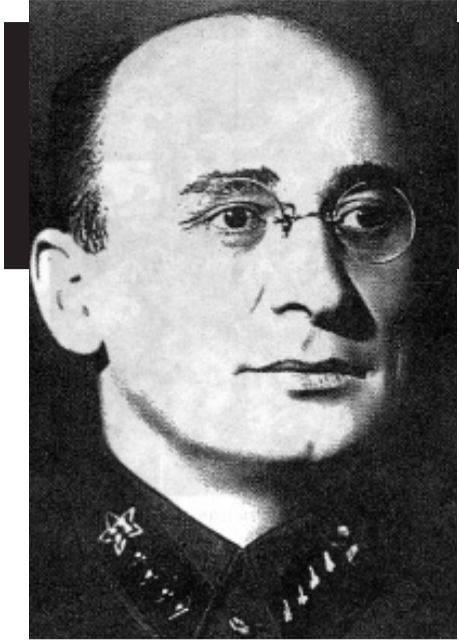
აღნიშნული და სხვა მონაცემებით მე-
გრული ენა განსაკუთრებით გამოირჩევა
მსოფლიოს 5545 ენას შორის.

მეგრული ენა — მსოფლიოს ნომერ პირ-
ველი საოცრებაა.

მამანტი ძაძამია — პროფესორი,
აკადემიკოსი
ვირა ძაძამია — პროფესორი,
აკადემიკოსი

ბერი XX საუბუნის საბუბონსო მონეხარი

თარგისი როლანდ ჯალალნიასი

და აი, ომამდე, ლავრენტი ბერია, როგორ სსრკ შინაგან საქმეთა სახალხო კომისარი, საკუთარი ინიციატივით აყენებდა წინადადებას განსაკუთრებული კრების უფლებათა შეზღუდვის შესახებ, რაც ითვალისწინებდა ბრალდებულისადმი მხოლოდ 8 წლამდე პატიმრობის მიხჯას, ქონების კონფისკაციით. აი, ასეთი "ჯალათი" და "სადისტი" იყო ბერია.

მაშინ იოსებ სტალინიმ ბერიას წინადადება არ მიიღო, ბერიას შინაგანო-მიდან წახვლის შემდეგ კი განსაკუთრებული კრება დამატებითი უფლებებით აღიჭურვა - მას შეეძლო უფალოდ გადაეხსნა ბრალდებული, ან 20 წლის ვადით გაემწეხეხებინა მიიმე საკატორლო სამუშაოებზე ის პირი, ვინც შრომაგასწორებით ბანაკიდან გაქცეხვას ეცდებოდა.

და ეს ყველაფერი ხდებოდა მაშინ, როცა ძალიან სტრუქტურებს კურირებდნენ გიორგი მალენკოვი და "ლენინგრაღელი" კუხნელოვი! ისინი კი არასოდეს არ აწუხებდნენ იოსებ სტალინს ბერიას მსგავსი საქმიანი წინადადებებით.

სამაგეროდ, ხრუშჩოვიმ მიმართა იოსებ სტალინს 1948 წლის თებერვალში, წერტილობითი თხოვნით, რომ სასამართლოს გარეშე, მხოლოდ სოფლის მცხოვრებთა თავყრილობის მოთხოვნის საფუძველზე, გაეხსნა ბრალდებული (რაც გადასახლებების ტოლფასი გახლდათ) უკრანინდა "მეხე ელე-მენტე". ეს წინადადება დამტკიცდა სსრკ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1948 წლის 2 ივნისის ბრძანებულებით.

მართალია ეს აზრიანი გადაწყვეტილება გახლდათ, მაგრამ სისტემაური მიდგომით უტოლდებოდა განსაკუთრებულ კრებას: როცა ზომები გასატარებელია და მისი გატარება საკმაოდ ძეხლია, ეს უნდა მოხდეს განსაკუთრებული წესით.

ასეა თუ ისე, სტალინის სიცოცხლეში განსაკუთრებული კრების ბედი არ გადაწყვეტილა. და, აი, 1953 წლის 15 ივნისს ბერიამ კვლავ წამოსწია განსაკუთრებული კრების უფლებამოსილების შეკვეცის საკითხი... მას მხოლოდ იმ საქმეების გარჩევის უფლება ენიჭებოდა, რომელიც ოპერატიული ან სახელმწიფოებრივი თვალსაზრისით არ ექვემდებარებოდნენ სასამართლო ორგანოების მიერ განხილვას და "შეუძლო ბრალდებულსათვის მიგვაჯათ 10 წლამდე თავისუფლების აღკვეთა ან გასახლება".

და ამას ახლა, ნიკიტა ხრუშჩოვი ბრალდებულად უყენებდა ბერიას და თან ურცხვად ამტკიცებდა, რომ "ბერია აპატიმრებს...". ბერიას მხოლოდ პროკურორის სანქციით შეეძლო დაპატიმრება (ეს ხრუშჩოვი აპატიმრებდა და ხერტედა ხალხს პროკურორის სანქციის გარეშე).

ნიკიტა ხრუშჩოვის სტენოგრამის ორიგინალიდან მოხმობილი ციტატით კიდევ ერთხელ შეგვიძლია დავრწმუნდეთ, რომ "ექიმების საქმის" შეწყვეტის ინიციატორი გახლდათ არა ბერია, არამედ ხრუშჩოვი, რომელიც ასე ამბობდა: "თუ ავიღებთ გვიანდელ საქმეებს, მაგალითად, "ექიმების საქმე", ეს სამარცხვინო საქმეა ჩვენთვის, ეს ზომ სიყალბეა..."

დაეუშუათ ასეა, მაგრამ აქ სამარცხვინო გახლდათ არა ის, რომ დააპატიმრეს ხელეგასვრილი ექიმები, არამედ ის, რომ საეჭვო რეპუტაციის მფლობელს მუშაკებს ევალეობოდათ სახელმწიფოს მეთაურების ჯანმრთელობის დაცვა. და ამ მართლაც სამარცხვინო ფაქტის მიჩქმალვა სწორედაც რომ ნიკიტას აძლედა ხელს.

საერთოდ, ცენტრალური კომიტეტის პლენუმი გიორგი მალენკოვის გამოსვლით გაიხსნა, მაგრამ მან სათანადო დაძაბულობა ვერ შესძინა ამ სახელდახელო მოწყობილ სასამართლოს - სსრკ მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე გამოდიოდა უნდილად,

ყოველგვარი მგხნებარების გარეშე, ალბათ ამიტომაც არ მოიხებნება მისი გამოსვლის სტენოგრამა სახელმწიფო არქივებში. ბერიას საქმეში ჩაკერებული მალენკოვის რედაქტირებული ტექსტიც კი ვერ ახდენს შთაბეჭდილებას: ყველაზე მევეთი გამოთქმა, რაც მალენკოვმა ბერიას მისამართით გააუღერა, გახლდათ სიტყვა "ავანტურისტი".

ასე რომ, ამ სამდლიანი მოვლენების ღერძი გახლდათ სწორედ ხრუშჩოვის გამოსვლა. მე ვამბობ "სამდლიანი", იმიტომ, რომ პლენუმი, რომელიც ფაქტიურად მიმდინარეობდა 2-დან 7 ივლისამდე, უშუალოდ ში ორი დღე იხვევებდა - 5 და 6 ივლისს (შაბათ-კვირას). 7 ივლისს კი დასრულდა 2 საათში, სადაც უკვე საბოლოოდ ჩამოყალიბებულმა მალენკოვმა რიხინად წარმოთქვა დასკვნითი სიტყვა, სადაც, ასევე ერთმნიშვნელოვნად დაგმო სტალინის "პიროვნების კულტი".

თავისი "გხნებარე" გამოსვლით ხრუშჩოვი ტონს აძლედა პლენუმის მუშაობას და მან მოხსენების დაწყებისთანავე აგრძობინა პლენუმის მონაწილეებს, რომ ისინი არ უნდა მიერიდონ საკუთარი ფანტაზიის დაძაბვას და რაც შეიძლება მკვახე სიტყვების გამოყენებას ბერიას მისამართით.

ხრუშჩოვს ყველა კარგად გაუგო... იმის თაობაზე, რომ ლავრენტი ბერია ეფექტურად ებრძოდა კონტრრევოლუციას 20-30-იან წლებში, რომ მან დიდი ძალია ჩააქსოვა საბჭოთა ამიერკავკასიის განვითარებას, სსრკ შინაგან საქმეთა სამინისტროს გარდაქმნას, გერმანული აგრესიის მოგერიებას, დიდ სამამულო ომში ბრწყინვალე გამარჯვებას, რომ ვე-ბერთელა პასუხისმგებლობა აიღო საკუთარ თავზე, როცა შეუდგა მუშაობას ურანის და რაკეტების პროგრამაზე, რომ იოსებ სტალინის სიკვდილის შემდეგ თავი გამოიჩინა როგორც ყველაზე აქტიურმა, ინიციატივიანმა და ეთქის სულისკვეთების მცოდნე სახელმწიფო მოღვაწემ, პლენუმზე საერთოდ არაფერი თქმულა...

მაგრამ, არა, მოლოტოვმა ასე თქვა: "...იგი დიდ სამუშაოს ასრულებდა, მუშაობდა ნიჭიერად, ორგანიზებას უწყევდა რეგ სახალხო-სამეურნეო სამუშაოებს...". მაგრამ იქვე დაამატა: "...მაგრამ, მომისმინეთ, ჩვენ ზომ მავნებლებსაც ვიყენებთ, როცა ჩვენს სასარგებლოდ ვაიძულებთ მუშაობას..."

სხვათა შორის, სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის ოფიციალურ ანგარიშში მოლოტოვის მოხსენების ეს ნაწილი შემდეგ შედარებით პოლიტიკორექტულად გამოიყურებოდა:

"არ შეიძლება უარყოფით მისი ორგანიზაციული შესაძლებლობები, რომელიც გამოვლინდა რიგი სახალხო-სამეურნეო მუშაობის შესრულებისას..."

დაიხ, მოლოტოვი, ისევე, როგორც მალენკოვი აშკარად ვერ ავიდა სათანადო სიმაღლეზე ბერიას "მხილების" საქმეში და მოხსენების დასაწყისში აღიარა კიდევ:

"როცა 9 მარტს (სტალინის სიკვდილის შემდეგ - ს.კ.) თავს იყრიდნენ უმაღლესი საბჭოს წევრები, მე ამხანაგურად დაეურეკე ბერიას. ჩვენ მაშინ ჯერ კიდევ ამხანაგები ვიყავით..."

მაგრამ შემდეგ ვიანესლავ მიხეილის ძე "გახეხრდა" და დარბაზს ამცნო: "მას შემდეგ, რაც ბერია მოსკოვში ჩამოვიდა (გამოდის, რომ 1938 წლის აგვისტოდან - ს.კ.), ატმოსფერო მიიწამლა: პლენუმებს აღარ იწვევდნენ, პარტიის ყრილობა არ მოწყვეულა 13 წლის განმავლობაში... იგი ამკარად წამლავდა ატმოსფეროს, ინტრიგების ქსელს ხლართავდა..."

მაშ ასე, ჯერ კიდევ 1953 წლის 9 მარტს ეს "სიბილწე" და "მყრალი ბაღლინჯო" ბერია (ასე მოიხსენია იგი მოლოტოვმა) მოლოტოვისათვის ჯერ კიდევ ამხანაგი იყო. თუმცა ჯერ კიდევ დიდ სამამულო ომამდე მან იცოდა, რომ ბერია იყო ინტრიგანი, რომელიც იმ მეგობრულ ატმოსფეროს წამლავდა, რომელიც სუფევდა მოსკოვში მის გადმოყენამდე...

ღმერთო, საოცარია არა შენი საქმეები, არამედ შენს მიერ შექმნილთა საქმეები!

ნიკიტა ხრუშჩოვის სიტყვა იქცა კამერტონად, რომლის მელიოდიაზე აქვეყნენ სხვა გამომსვლელები. ამასთან, იგრძინობოდა, რომ შედარებით დაბალი რგოლის პარტიულმა მუშაკებმა (ცუკას წევრების

ქვემოთ მდგომმა) წინაწარ მომზადებული მოხსენებები თუ არა, საკმაოდ ვრცელი ინსტრუქციები მაინც მიიღეს ხრუშჩოვის აპარატიდან. და ეს ყველაფერი მომზადდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმის დაწყებამდე სამი დღის განმავლობაში.

მაგრამ, არა, ყველაფერი ასე მარტივად არ იყო ბერიას წინააღმდეგ შეთქმულების მოწყობაში, ისევე, როგორც არ გახლდათ მარტივი საქმე შეთქმულების მოწყობა სტალინის წინააღმდეგ. ამ საქმეში მხოლოდ ხრუშჩოვი არ გახლდათ ინტრიგის ნამდვილი ზამბარა... აქ უნდა ვისაუბროთ იმ გაგვლის აგენტებზე, რომელთა რიცხვი პეტრე პირველის შემდგომ რუსეთში დღითიდღე იზრდებოდა, რომლებიც არ გადაშენებულან რევოლუციის შემდეგ, რომელთაც მშვენიერად გადაიტანეს დიდი სამამულო ომი და მორე სუნთქვა ჩაიყენეს დასავლეთის მიერ საბჭოთა კავშირისათვის გამოცხადებული "ცივი ომის" პერიოდში.

მოდით, დავბრუნდეთ კრემლის სხდომათა დარბაზში... გარდა ცუკას პრეზიდიუმის წევრების მალენკოვის, ხრუშჩოვის და მოლოტოვისა, პლენუმზე სიტყვით გამოვიდნენ ბულგანინი, კაგანოვიჩი, მიქოიანი, ვოროშილოვი... გავა ოთხი წელი და ყველა ესენი (პერეხუხინისა და საბუროვის ჩათვლით), მიქოიანის და, რა თქმა უნდა, ნიკიტა ხრუშჩოვის გამოკლებით, გამოვლენ იგივე ხრუშჩოვის ვოლუნტარიზმის წინააღმდეგ. ხრუშჩოვი კი, პარტიული ნომენკლატურის მხარდაჭერით, მოახდენს ახალ სახელმწიფო გადატრიალებას და "ამბოხებულებს" "ანტიპარტიული ჯგუფის" იარსილეს მიაკერებს. იგი ანგარიშს გაუწვორებს ყოფილ კოლეგებს, მაგრამ, უკვე ფიზიკური ვიციტაციის გარეშე ცოცხალი ლავრენტი ბერია საშში იყო, დამხობილიც კი - იგი მაინც პიროვნებად რჩებოდა. დანარჩენები კი...

ასე თუ ისე, არასახელოვნად დაასრულეებენ კარიერას ბერიას სხვა "ბრალდებულებიც": ლენინგრადის საოლქო კომიტეტის პირველი მდივანი ანდრიანოვი, საქართველოს, სომხეთისა და აზერბაიჯანის ცუკას პირველი მდივნები მიტრეხლავა, არუთინოვი და ბაკოტოვი, საქართველოს მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბაქრაძე, სკკპ ცუკას მდივნები მიხაილოვი და შატალინი, სსრკ შინაგან საქმეთა მინისტრი კრუგლოვი.

ზოგს თადარიგში გაუშვებენ, ზოგს საგრძობლად დააქვეითებენ, ბაკოტოვს კი დააპატიმრებენ და დახეგრევენ. ხრუშჩოვი განსაკუთრებულ "პატივს" მიაგებს გლეხის ოჯახიდან გამოსულ სერგეი კრუგლოვს.

ბერიასა და კრუგლოვის მოადგილე კადრების დარგში გენერალი ობრუნჩიკოვი, შსს-ს ხელმძღვანელი შემადგენლობის პარტიულ აქტივეზე, რომელიც ბერიას დაპატიმრების შემდეგ გაიმართა, ბერიას გარდა ბრალს სდებდა სამინისტროს რეგ გენერლებს (სულოპლატოვს, ეტირგონს, რაიხმანს), მაგრამ მხოლოდ ათწლეულების შემდეგ შეიტყო სულოპლატოვმა, რომ ობრუნჩიკოვმა სიტყვასიტყვით გაიმეორა კრუგლოვის მიერ კრებულში გაკითხული მოხსენება. ეს კი კიდევ ერთხელ ამტკიცებს, რომ კრუგლოვი გამოდიოდა მასზე წინასწარ დავალებული სქემის მიხედვით. იგი, სხვათა შორის, იმ დღეებში თურმე იმდენად ნერვიულობდა, რომ საკუთარი წონის ნახევარი დაკარგა.

არა და, ამის მიხეზი ნამდვილად იყო. ხრუშჩოველი ივანე სეროვისაგან განსხვავებით კრუგლოვს კავშირი არ ჰქონდა ლავრენტ ბერიას წინააღმდეგ მოწყობილ შეთქმულებასთან და 1956 წელს იგი მოხსენეს შსს-დან. შემდეგ ეჭირა მესამეხარისხოვანი თანამდებობები, 1958 წელს (51 წლის ასაკში) გაუშვეს პენსიაზე. 1959 წელს ჩამოართვეს გენერალ-პოლოკონიკის წოდება და გამოასახლეს ელიტური ბინიდან, რომლის შემდეგ ცხოვრობდა უბრალო კომთახიან ბინაში. 1960 წელს გარიცხეს ოპპარტიის რიგებიდან "პოლიტიკურ რეპრესიებში მონაწილეობისათვის". ამის შემდეგ, უკიდურეს სიღარიბეში მყოფი კრუგლოვი გაჭირვებით ირჩენდა თავს, და 1977 წელს, როცა სამოცდაათი წლის ასაკამდე თვეებიდა ამოვრება, მოსკოვის ერთ-ერთი საგარეუბნო ელექტრომატარებლის ბორბლებქვეშ დაასრულა სიცოცხლე...

არავინ იცის, საკუთარი ნებით, თუ უნებლიედ.

მაგრამ ჯერჯერობით კრემლში იდგა 1953 წელი... არც კრუგლოვს და არც ხუშჩოვის ხელნაწილად გამომსვლელებს, არც უკრანელ ფუნქციონერებს კირინგოსა და სერდოუკს, არც ლიტველ სენკუსს, არც "ბელორუს" პატოლინეხს, არც "მეატომე" ზავენიაიგინს, არც მინისტრებს მალიშევს, თევოსიანს და ბაიბაკოვს, არც სსრკ უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის წევრს ანდრეხვს კონკრეტულად არაფერი უთქვამთ ბერიას დანაშაულობათა თაობაზე და მასზე საუბრობდნენ მხოლოდ როგორც ანტისახელმწიფოებრივ ელემენტზე. გენერალი სულოპლატოვი მოგვიანებით იხსენებდა, რომ მალენკოვისა და შინაგან საქმეთა მინისტრის ახალი მოადგილის გამოსვლა შსს-ს ხელმძღვანელი შემადგენლობის პარტიულ აქტივეზე, სადაც ისინი შეეცადნენ ბერიას დაპატიმრების მიხეზების ასხნას, "დარბაზში შეკრებილი პროფესიონალებისათვის დიმილისმოგვერელი გულუბრყვილობა გახლდათ..."

"გენერლებმა ვიტინგონმა და რაიხმანმა, - წერდა სულოპლატოვი, - უცებ იგუზმანეს, რომ ბერიას მიერ მოწყობილი არავითარი შეთქმულება არ არსებობდა. ეს იყო შეთქმულება, მოწყობილი ბერიას წინააღმდეგ..."

მკითხველისათვის უკვე ნაცნობი მეცნიერებათა დოქტორი და პროფესორი ვლადიმერ ნაუმოვი კრებულში "და მათ მიტმასნილი შეპილოვი" ამტკიცებს:

"ერთერთი გამოჩენილი და უძლიერესი ფიგურა (საერთოდ, ყველა ისტორიულ მომენტში უძლიერესი) შეიძლება იყოს მხოლოდ ერთადერთი ფიგურა, და არა რამდენიმე, როგორც ზემოთა ნათქვამი - ს.კ.) სტალინის გარემოცვაში იყო ბერია. მაგრამ 1953 წელს სახელმწიფო უშიშროების სამსახურების მიერ ბერიას წინააღმდეგ შეგროვდა იმდენი მკომპრომეტირებული მასალა, რაც საკმარისი გახლდათ მისი დაპატიმრებისა და ფიზიკური განადგურებისათვის (? - ს.კ.)."

მაგრამ სკკპ ცუკას პლენუმზე ხომ არავის გამოუქვეყნებია რაიმე სენსაციური მკომპრომეტირებული დოკუმენტი? არცერთი! აქ მხოლოდ დაუსაბუთებელი ბრალდებების ნიაღვარი მიუდინებოდა, დოკუმენტური მტკიცებულება კი არ არსებობდა. არადა, ეს ხომ ფაქტიურად სკკპ ცუკას პრეზიდიუმის წევრის პარტიული სასამართლო გახლდათ. მაგრამ ბრალდებული არსად ჩანდა.

ისმის შეკითხვა: რატომ? რატომ არ მოიყვანეს უკვე დაპატიმრებული ლავრენტი ბერია ცუკას პლენუმის სხდომაზე? განა ყველაფერი "წესრიგში" არ იყო? მთავარი დამნაშავე დაპატიმრებულია, შინაგან საქმეთა სამინისტროს ახალი ხელმძღვანელი ჰყავს, რომელმაც "ერთულება გამოუცხადა ცუკას", ივანე სეროვი კი თავად მონაწილეობდა ხრუშჩოვის მიერ ორგანიზებულ შეთქმულებაში. მაშ რატომ არ უნდა ჩაეხედათ პლენუმის წევრებს თვალებში ამ "ავანტურისტის", "ინტრიგანისა" და "საზიზარისათვის", რათა კიდევ ერთხელ დარწმუნებულიყვნენ იმ მკაცრი სასჯელის მართებულობაში, რაც სრულიად მოულოდნელად თავზე დაატყდა ქვეყანაში თანამდებობით მეორე ადამიანს?

პასუხი ნათელია: პლენუმის სხდომათა დარბაზში ბევრი იმართავნი იჯდა, ვისაც მჭიდრო საქმიანი კონტაქტები გააჩნდათ ბერიასთან და კარგად იცოდნენ, რომ ქვეყნის უმაღლესი ხელისუფლები ერთი თავით დაბლა იდგნენ მასთან შედარებით. ამიტომ, დარბაზში ბერია რომ გამოსულიყო თუნდაც ბრალდებულის რანგში, მას ისეთი რამის თქმა შეეძლო, რაც ყირაზე დააყენებდა ყველაფერს და ისიც კი შეიძლებოდა, რომ მისთვის განკუთვნილ საბრალდებო სკამზე პრეზიდიუმის სხვა რომელიმე პირი აღმოჩენილიყო.

თუნდაც, იგივე ხრუშჩოვის გამოსვლა იმდენად სუბურული, არათანმიმდევრული და სიცრუით უხვად გაჯერებული იყო, რომ ბერიას არაფრად დაუჯდებოდა მისი გაცემტყუება. პლენუმის მონაწილეთა შორის იმყოფებოდნენ არა მხოლოდ პარტიკარტები, არამედ საქმიანი ხალხიც.

(გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

რის შედეგს დაგლოკოს ნანა შონია ტელევიზიება

ნანა შონია წლების განმავლობაში რუსთაველის თეატრის მსახიობი იყო, მაგრამ დღეს ის არც ერთი თეატრის შტაბში არ ირეჟისება და თავისუფალი მსახიობია. ქალბატონი ნანა იმ ადამიანთა კატეგორიას მიეკუთვნება, რომლებიც საკუთარი აზრის ღირსად გამოთქმას არ ერიდებიან და მიანინათ, რომ ეს მათი მოქალაქეობრივი ვალაა. დიად დაფიქსირებულმა პოზიციამ შეიძლება მსახიობის პრობლემები შექმნას და გარკვეულ წერტილებში გზა ჩაუკეტოს, მაგრამ ქალბატონი ნანას ეს არ აღუვლებს და ამბობს, რომ ყველაფერი დროებითია და ჭეშმარიტება უკვდავია.

სანამ ახალგაზრდა ხარ, გგონია, რომ შენს ცხოვრებაში ბევრი მნიშვნელოვანი და დასამახსოვრებელი მოვლენა იქნება, მაგრამ მერე, განვიხილოთ გზას რომ გადახედავ, ხედავ, რომ ასე არ არის და კარგად რომ გამოსწირო, სულ ხუთი-ექვსი მნიშვნელოვანი მოვლენა დაგრჩება. პირველი უმნიშვნელოვანესი მოვლენა გახლდათ ის, რომ ჩემს ოცნებას ნაწილობრივ შეეხასი ფრთები და აღმოჩნდა სამსახიობო ფაქტორები. მსახიობობა ბავშვობიდან მინდობდა, მაგრამ ჩემი არავის სჯეროდა, შეუძლებლად მიანდათ ეს პროფესია, რადგან ჩვენი ოჯახის არც ერთი წევრი ხელსაწყოების მიახლოებულად არ ყოფილა თავისი პროფესიით. თუმცა მე მინც ჩავაბარე ჩემს სასურველ ფაქტორებზე და როცა დაინახე საგამოდლო ფურცელზე უმაღლესი შეფასება, მაშინვე ვთქვი, ეს წუთები არ დამავიწყდება-მეთქი. უბედნიერესი ვიყავი იმით, რომ დაგეგმიტვი ჩემს თავსაც და ოჯახის წევრებსაც, რომ ჩემი მონდობა ფუჭი არ ყოფილა. საერთოდ, ჩემი აზრით, იმ ადამიანებთან შეხვედრაც ძალიან მნიშვნელო-

ვანია, რომლებიც ღრმა კვალს ტოვებენ ჩვენს ცხოვრებაში. აი, ასეთი ადამიანი გახლდათ ჩემი მეტყველების პედაგოგი ბარბარე ნიკოლაიშვილი, რომელსაც ბაბულიას ეძახდნენ. როდესაც მისაღებ გამოცდებს ვაბარებდი, სულ მესმოდა მითები მისი სიმაკაცისა და შეუვალობის შესახებ, არადა, მისაღები გამოცდების მეორე ტურის შემდეგ ეს ადამიანი აღმოჩნდა ჩემი გულშემოტიკივარი და მხარდამჭერი. გარდა ამისა, გვეყვოდა არანეგატიური პედაგოგები - ვიხო კორდანი, ნანა კვასხვაძე, იური ხარცეკი, რომლებმაც მნიშვნელოვანი როლი შეასრულეს ჩვენს ჩამოყალიბებაში. მთელი ჩემი სტუდენტობა იდებლიანი იყო, რასაც მოჰყვა პედაგოგებთან ერთად მთელი ჩვენი ჯგუფის რუსთაველის თეატრის მცირე სცენაზე სამუშაოდ გადასვლა. იქ გვექონდა ჩვენი რეჟერტუარი, ვიყავით დაკავებული და ბედნიერები. როდესაც გადაწყვიტე, რომ მთელ ჯგუფს რუსთაველის თეატრში უნდა გვემუშავა, ვიხო კორდანიამ გვითხრა, იცოდეთ, ეს უპრეცედენტო შემთხვევაა, როცა მთელ ჯგუფს რუსთაველის თეატრი სამუშაოდ იქვევს და ასპარეზს უთმობს.

პირველი როლი დიდ სცენაზე და ცხომების დიდი სიმკვარვე

ასევე უმნიშვნელოვანესი იყო ჩემი გადასვლა რუსთაველის თეატრის დიდ სცენაზე, სადაც როგორც სტუდენტად დადგა „საშობა ზღაპარი“. სწორედ ამ სპექტაკლზე მუშაობის დროს დავახლოვდი მე და ჩემი მეუღლე. მანამდე კი ვიცნობდით ერთმანეთს, მაგრამ „საშობა ზღაპარზე“ მუშაობისას უფრო დაახლოვდით და დავემეგობრდით, რაც მერე სიყვარულში გადაიზარდა. ჩვენი შეყვარებულობის პერიოდი დაემთხვა უშუალოდ, უგაზობას და ზოგადად მძიმე დროს, არ იყო ტრანსპორტი, დაავადებით ფეხით სიცივეში, ყინვაში, სიცხეში, მაგრამ როცა შეყვარებული ხარ, ყველაფერი ფერადი გეჩვენება, შეიძლება თქვას, რომ სიყვარულმა არ შემოქმედებამ გადაამატა ჩემი მძიმე პერიოდი, მაშინ სიყვარულთან ერთად შემოქმედებთადაც სავეს ვიყავი.

პოპულარობა და იმედაცრუება

იმედაცრუება ალბათ ყველა პროფესიაში არსებობს. რამდენჯერმე მქონია მომენტი, როცა მინანია მსახიობობა და მითქვამს, აღარ მინდა ეს საქმე-მეთქი, მაგრამ ბოლომდე მინც ვერასდროს დამთმობა ჩემი პროფესია, რაც ალბათ დიდი სიყვარულის ბრალია. საერთოდ, მოულოდნელობებითა და ტკივილითაა სავეს როგორც მსახიობობა, ასევე

თეატრში არსებობა, რადგან მუდმივად ხარ კონკურენციისა და შურის წინაშე. შეიძლება, მეგობრისგანაც იგრძნო არასასიამოვნო დამოკიდებულება, თუმცა არ ვამბობ იმას, რომ თეატრში მეგობრობა არ შეიძლება, პირიქით, აქ მეგობრობა უფრო დასაფასებელია, რადგან უფრო კარგად ჩანან ადამიანები, უბრალოდ, ეს ის ადგილია, სადაც ხშირად არის არაჯანსაღი დამოკიდებულება. სხვათა შორის, მაყურებელი კარგად ხედავს და ცნობს მსახიობის შინაგან ბუნებას. არსებობენ საყვარელი მსახიობები და უბრალოდ, ცნობილი მსახიობები, ბედნიერი ვიქნები, თუ მე საყვარელ მსახიობთა სიაში აღმოჩნდები, რადგან შეიძლება, ძალიან კარგი მსახიობი იყო, მაგრამ ხალხი მაინც გულგრილი დარჩეს შენ მიმართ, თუმცა ისიც უნდა ითქვას, რომ ნებისმიერ მსახიობს ჰყავს თავისი ტაშის-დამკვერელი და გულშემოტიკივარი, ეს პროფესია თავისთავად მოიცავს ხალხის სიყვარულს. პირადად მე არასდროს ვისწრაფოდ პოპულარობისკენ, მაგრამ ძალიან სასიამოვნოა, ხალხის სიყვარულს რომ გრძნობ. ჩემი აზრით, ის უფრო დიდი ბედნიერებაა, როცა ხალხს უყვარხარ, ვიდრე ის, რომ ხარ უბრალოდ პოპულარული.

ზვილიანი და ოჯახი

როდესაც გინდობა შვილი, ხარ უბედნიერესი და ყველაფერი იცვლება შენს ცხოვრებაში. მას შემდეგ, რაც დედა გახვდა, თავის მოვლა კიდევ უფრო მკაცრად ჩავრთე დღის წერტილში. დედა ხშირად მეუბნება, თავს მოუფრთხილდი, ამას მარტო იმიტომ არ ამბობს, რომ მე მიფრთხილდებოდა, ამით მახსენებს, რომ მეც შეიძლება, რომელთაც ვჭირდები ჯანმრთელი, ჯანსაღი, ფორმაში მყოფი, მათ სჭირდებათ თანამოაზრე და მეგობარი. მეც სულ ვცდილობ, ვიმეგობრო შევიღებთან.

არ არის ადვილი ოჯახის საქმეების გაძღოლა, ეს ძალიან დამძლეული და ერთფეროვანი საქმეა, თუმცა ჩვენს ცხოვრებაში არ არის მოწყობილი ყველაფერი ისე, რომ საოჯახო საქმეები არ გეხებოდეს, მარტო კარიერითა და სცენით იყო დაკავებული. მართალია, დიდი კულინარიობით არ გამოვირჩევი, მაგრამ მსიათმენებს, როცა ჩემი ოჯახის წევრებს ჩემი ნახვალავით ვაპურებ და მით უმეტეს მსიათმენებს, თუ მათ ეს მოსწონს.

დიად მამის იმედაცრუება პოლიტიკურ კოზიციას და ამრსონა ნონ ბრატა

თუ შენი აზრი ვინმეს აინტერესებს, უნდა დააფიქსირო შენი პოზიცია. მიმანია,

რომ ეს მოქალაქეობრივი ვალია. როდესაც ხარ საჯარო პირი, ვადაღებული ხარ გამოთქვა შენი აზრი, როგორც უნდა იყოს ის. ბევრს ეშინია საკუთარი აზრის გამოხატვის, მაგრამ სულაც არ ეკიცხავ მათ ამის გამო, ეშინიათ იმიტომ, რომ მათ სიტყვაზე შეიძლება, დამოკიდებული იყოს მათი ბედი, სამსახური. სიმართლე გითხრათ, გარკვეულწილად მეც შემიქმნა პრობლემები, რადგან ჩემი პერსონა გარკვეულ წერტილებში გახდა ნონ გრატა. მოგეხსენებათ, არ ვარ მთავრობის ტაშის დამკვერელი, არ მომწონს რაღაცები და მაქვს ჩემი პროტესტი, თამამად გამოვთქვამ ჩემს მოსაზრებებს, რადგან მიმანია, რომ ეს სწორია, მაგრამ ამ ქმედებამ ვიდაც-ვიდაცები გააღიზიანა და დამბლოკეს. თქვენ თვითონვე ხომ უყურებთ, რომ ტელევიზორში ძირითადად ის ადამიანები ჩანან, ვისი აზრიც ჩვენ ან ძალიან კარგად ვიცით, ან საერთოდ არ ვიცით. მსახიობის სარბიელი არის თეატრი, კინო, რომელიც, ფაქტობრივად, არ არსებობს საქართველოში და ტელევიზია, სადაც შეიძლება, მსახიობმა მონაწილეობა მიიღოს რაიმე ტიპის სერიალში, გადაცემაში. მე ამ მხრივაც დაბლოკილი ვარ. გამოვიტყდებით და, ამის გამო გული არ მწყდება, რადგან არ მომწონს ბევრი რამ, რაც დღევანდელ ქართულ ტელევიზორში ხდება. მსახიობებს და ზოგადად ხალხს, რომლებსაც ტელევიზიაში იწვევენ, მათი თვალსაზრისისა და დამოკიდებულების მიხედვით არჩევენ. დღევანდელი სწორედ იმის გამო ზის ბევრი მსახიობი სახლში, რომ ვიდაცას თვალში არ მოუვიდა და ოდესღაც მთავრობის საწინააღმდეგო რამე თქვა. აქვე გეტყვით, რომ რამდენჯერმე შემომთავაზეს სტუმრობა სხვადასხვა გადაცემაში, მაგრამ არ წავედი. ზოგადად, მაინც არასასიამოვნო სტუმრები ვართ ისინი, ვისაც საკუთარი პოზიციის ღირად დაფიქსირება გეჩვენება. მაგრამ ნურავის დაგვაიწყდება, რომ ყველაფერი დროებითია და ჭეშმარიტება უკვდავია. საბედნიეროდ, არსებობს ადვილი, სადაც მსგავსი პრობლემები არ მხვდება და ეს ადვილი არის თეატრი.

თუმცა თქვენს თეატრსაც შექმნა გარკვეულწილად პრობლემები, თუნდაც რომბერტ სტურუასთან დაკავშირებით...

მე არც ერთ თეატრში აღარ ვირიცხები, თავისუფალი მსახიობი ვახლავარ, არც ერთი თეატრის შტაბში არ ვარ და ამ მხრივ პასუხს ვერაფერს მომთხოვს. მართალია, რუსთაველის თეატრის შტაბში ვირიცხებოდი, მაგრამ მოვლენები ისე განვითარდა, რომ დღეს არც ერთი თეატრის მსახიობი არ ვარ.

ციცი ომანიძე

საჯარო რეპრესიის გარდაცვალების ცნობის არ სჯერა და ორ მომენტს ითხოვს?

„ამ ამბის უშუალო მომსწრე მე თვითონ რომ არ ვაგმხდარიყავი, რასაკვირველია, არ დავიჯერებდი. ამჯერად სამოქალაქო რეესტრში ვიმყოფები. საქმე ჩემი მეგობრის დედას ეხება: ხანდაზმული ქალბატონი ცდილობს, როგორმე სახელმწიფოს დაუმტკიცოს, რომ ოთხი წლის წინ გარდაცვლილი მისი მეუღლე ვერანაირად ვერ მოიხმარს წყალს და შესაბამისად, გადასახადსაც ტყუილად იხდის. ჩემი მეგობრის დედა მარტო არ არის - ასეთი ადამიანები იმდენად ბევრნი არიან, საგანგებო სარკმელიც კი გამოუყვეს რაიონულ განყოფილებებში. სხვა სარკმელებთან შედარებით აქ საგრძნობლად დიდი რიგია გაჭიმული და ერთი მოქალაქე - ამ შემთხვევაში ერთი აბონენტი, ორ მოწმესთან ერთად იკავებს ადგილს“, - წერს ერთ-ერთი ქართული გაზეთი სტატიის სათაურით „მართალია, მაგრამ დაუჯერებელი ამბავი“.

„მას შემდეგ, რაც ნაგავი დენს მიაბეს და გადასახადებმა საგრძნობლად იმატა, ბუნებრივია, მოსახლეობის ნაწილს აღარ მოუნდა დამატებითი ხხადოს ფული გარდაცვლილი ოჯახის წევრების მაგივრად. ახლა კი მოგახსენებთ, რატომ დგას სამი კაცი იმ რეესტრში, რომელზეც გეიმტკიცებენ, რომ ერთი სარკმლის პრინციპით მუშაობს და შესაბამისად, საქართველოს მოქალაქეებს ბიუროკრატიულ სირთულეს არ უქმნის. საქმე ისაა, რომ სახელმწიფოს არ აკმაყოფილებს შესაბამისი უწყებებში კანონის სრული დაცვით გაცემული გარდაცვალების ცნობა. აქ ლაპარაკი არაა გაცემული საუკუნის ან წინა ხელისუფლების დროს გარდაცვლილ ჩვენს ახლობლებზე, თუმცა, ასეც რომ იყოს, გაუგებარია, რატომ არ ენდობიან 10, 20 ან თუნდაც 30 წლის წინ აღებულ გარდაცვალების ცნობას. რამდენადაც ვიცი, ინფორმაციის მოპოვება შესაბამისი სტრუქტურებისთვის სირთულეს არ წარმოადგენს. ჩემი მეგობრის მამა ოთხი წლის წინ გარდაიცვალა - როდესაც უკვე დამარცხებული იყო კორუფცია და საარჩევნო სიებშიც ე.წ. მეგობარი სულელები აღარ ირეჟისებოდნენ“, - აღნიშნავს გამომცემი.

„რადგან არც ამ კატეგორიის ადამიანებს არ ენდობიან, მოქალაქეებს სრულიად აბსურდულ მოთხოვნას უყენებენ: ორ მოწმესთან ერთად (სასურველია, ერთი მათგანი მეზობელი იყოს) რეესტრის რაიონულ განყოფილებას

მიაკითხონ და დადასტურონ, რომ მათი გარდაცვლილი მეზობელი თუ ახლობელი, დიახაც გარდაცვლილია, ვერანაირად ვერ მოიხმარს ვერც დენს, ვერც წყალს, ვერ გაზს და ასე განსიხვეთ, დანაგვიანებითაც ვერაფერს დაანაგვიანებს. ბოდიშს ვიხდი, რომ გარდაცვლილი ახლობლები გასაშურებლად გავიმეტე, მაგრამ კითხვა მაქვს ასეთი: ბიუროკრატია სახელმწიფოზე თუ თქვენ მიერვე გაცემულ ცნობაში ვჭკვი გეპარებათ და დარწმუნებული ხართ, რომ საიქიოდან სააქაოზე ადამიანები მინც ბრუნდებიან და ამ ცოდვილ მიწაზე, ასე ვთქვათ, არაღუგალურად იმყოფებიან, მოწმებს როგორღა ენდობთ? განა ასე ძნელია მეზობელს ან მეგობარს გაურთიდე და იმათაც უპრობლემოდ დადასტურონ, რომ მართალია, მკვდრებით აღმდგარი ოჯახის წევრები არჩვენებში კი მონაწილეობენ და წყალსაც მოიხმარენ, მაგრამ გადასახადების გადახდას თავს არიდებენ?“ - წერს სტატიის ავტორი.

„სახელმწიფო მანქანა ამ შემთხვევაში ძალიან არაეფექტურად მუშაობს და ვინ იცის, კიდევ რამდენი 3 ლარი და 15 თეთრი რჩება ბიუჯეტის მიღმა. ასე რომ მეზობლები და მეგობრები მოწმედ ვერ გამოდგებიან და ზომების გამკაცრება, უბრალოდ, აუცილებელია, - მაგალითად, ერთთვიანი მონიტორინგი ფიქსირებულ მისამართზე. არა, ერთი სასიამოვნო ტენდენცია მაინც შეიმჩნევა. ზოგჯერ რეესტრის რომელიმე გულისხმიერ თანამშრომელს ბებიის-ბაბუა გაახსენდება, დაჭრივებულ და მარტოხელა პენსიონერს სახლში აკითხავს და მეზობლების ხელმოწერასაც ადგილზე ადასტურებს. მაგრამ ასე ძალიან იშვიათად ხდება და იმ საბაბით, რომ დღეს ახალი გრაფები და ბლანკები შესავსები, რასაც, სხვათა შორის თავად რეესტრის თანამშრომლები უნდა აკეთებდნენ მათივე ბაზებში თავმოყრილ ინფორმაციას და დაყრდნობით. სერიოზულად თუ ვიმსჯელებთ, ვერ ვხვდები, რა იმალდება ამ სამარცხვინო მოთხოვნის უკან. თუ არაფერი - მაშინ საქმე გაცილებით საშიშ მოვლენასთან გქონია, ვიდრე ბიუროკრატია - გნებათ ერთ და გნებათ ათ სარკმელში ერთად“, - დაასკენის სტატიის ავტორი.

„ნაცემობის უფასო სასაღილოების სალაფავი ვაჭამოთ სააკაშვილს!“

როგორც საქინფორმს „თავისუფალი საქართველო“ პრეს-სამსახურიდან აცნობეს, პარტია და ორგანიზაცია „უმუშევართა კავშირი დასაქმებისათვის“ ამ დღეებში ბრიფინგს მართავენ თემაზე „ნაცემობის უფასო სასაღილოების სალაფავი ვაჭამოთ სააკაშვილს“.

„ბრიფინგზე განიხილება სიღარიბის დაძლევის სახელმწიფო პროგრამის ყველა უმსგავსეობა, რაც ახლავს ამ მეტად ღირსებისამყრელ პროგრამას საქართველოს მოსახლეობის გადატანისა და მონებად ქცევის პროცესში. განსაკუთრებით ხაზი გაესმება მის შესაღველ ნაწილს, უმტკივნეულეს ქვეთებს - „უფასო სასაღილოები უმწეო ხალხისთვის“, - აღნიშნულია განცხადებაში.

„უმუშევართა კავშირი დასაქმებისათვის“ დაინტერესდა უფასო სასაღილოების რაციონით, სადაც იკვებება დატაკადქვეული ჩვენი მოსახლეობა. როგორც ორგანიზაციის მიერ ჩატარებული კვლევის, მათ შორის, დაბორატორიული ექსპერიმენტის შედეგად გამოიკვეთა, სასაღილოს საკვების კალორიულობა, დადგენილი 900 კალორიის ნაცვლად (რაც სამ თვეზე მეტ ხანს არ უნდა გაგვრძელდეს), 720-895 კალორიაა, უხარისხო ულუფები, პურის რაოდენობა - 215 გრამი, ბევრად არ ჩამოუარდება ომისდროინდელი ღვინგრადის ბლოკადის ნორმებს. აი, რას მიერთმევენ უმწეო საქართველის მოქალაქეები! აი, როგორია უფასო სასაღილოები, რომლებიც ტრამპისთვის ჩვენი პრეზიდენტი... უფასო სასაღილოების სალაფავი - სააკაშვილს!“ - ნათქვამია თამარ იოვაშვილის განცხადებაში.

თბილისის სომეხთა კავშირის მიმართვა

თბილისის სომეხთა კავშირმა "საქინფორმს" გადმოუგზავნა თბილისის სომეხთა კავშირის მიმართვა საქართველოს სომეხური თემის წევრებისადმი და ქვეყნის სომეხური საზოგადოებრივი ორგანიზაციების ხელმძღვანელებისადმი. მიმართვის ტექსტს უცვლელად გთავაზობთ:

„შემოდგომაზე დანიშნულ საპარლამენტო არჩევნებთან დაკავშირებით, წინასწარჩვენო კამპანიის დაწყებამდე ბევრად უფრო ადრე გააქტიურდა გარკვეული პოლიტიკური სტრუქტურების ძალისხმევა – პოლიტიკური პარტიების ოფისებში კონსულტაციების საფარველში დანიშნულ სომეხური თემის წევრები. განსაკუთრებულ აქტივობას იჩენენ ის გაერთიანებები, რომელთა ლოზუნგებში მინიშნებაც კი არ არის საქართველოს მრავალეროვანი სამოქალაქო საზოგადოების კონსოლიდაციაზე პირიქით, ნაციონალისტური ქვეტექსტის მქონე ამოწმებები ჭარბობს. სომეხური მხრიდან ამგვარ კონსულტაციებში ხალხით მონაწილეობენ ფსევდოორგანიზაციები, რომლებიც არაფერს წარმოადგენენ საკუთარი „ლიდერების“ გარდა. ეს უკანასკნელნი კი, არსებითად, ე.წ. საქართველოს სომეხთა კავშირის კლონები არიან, რომელმაც სრულად ამოწურა თავისი ანტი-სომეხური რესურსი.

იკუმბაშვილი ვართ, მწუხარებით ბანაკცხადრით, რომ დესტრუქციული ქმედებები მსოფლიოს ერთ-ერთი ყველაზე მნიშვნელოვანი სომეხური თემის დასათრვად წახალისებულია როგორც სახელმწიფო სტრუქტურების მხრიდან, ისე ბარბანდს.

სხვაგვარად რით აიხსნება ის ფაქტი, რომ ათწლეულების განმავლობაში როგორც საქართველოში, ისე სომხეთში, კომუნისტური წარსულის ერთსა და იმავე რენეშეპსს ჯიუთად აღიარებდნენ „სომეხური თემის ლიდერებად“ და გულუხვად

საქართველოს მთლიანი საბარეო ვალი 11,2 მლრდ აშშ დოლარია

საქართველოს მთლიანი საბარეო ვალი 2011 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით 11.2 მილიარდი აშშ დოლარია (18.6 მლრდ ლარი) შეადგინა; აქედან 3.7 მილიარდი აშშ დოლარია (6.1 მილიარდი ლარი) იყო სამთავრობო სექტორის ვალი (32.9%), 815.0 მლნ აშშ დოლარია (7.3% – 1.4 მილიარდი ლარი) – ეროვნული ბანკის, 2.1 მილიარდი აშშ დოლარია (19.0% – 3.5 მილიარდი ლარი) – საბანკო სექტორის, 2.0 მილიარდი აშშ დოლარია (17.8% – 3.3 მილიარდი ლარი) – სხვა სექტორებისა და 2.6 მილიარდი აშშ დოლარია (23.0% – 4.3 მილიარდი ლარი) – კომპანიათაშორისი ვალი. მთლიანი საბარეო ვალის 95.2 პროცენტი დენომინირებულია უცხოური ვალუტით.

2011 წლის მეოთხე კვარტალში, მესამე კვარტალთან შედარებით, საქართველოს მთლიანი საბარეო ვალი 370.3 მლნ აშშ დოლარით (614.7 მლნ ლარით) გაიზარდა, აქედან ოპერაციული ცვლილების გამო ვალი გაიზარდა 438.4 მლნ აშშ დოლარით (727.6 მლნ ლარით), ფასის ცვლილების შედეგად – 25.9 მლნ აშშ დოლარით (43.1 მლნ ლარით), სხვა ცვლილებების შედეგად კი – 12.8 მლნ აშშ დოლარით (21.3 მლნ ლარით), ხოლო საკუროს ცვლილებების გამო 106.8 მლნ აშშ დოლარით შემცირდა (177.3 მლნ ლარით).

სამთავრობო სექტორის უცხოური ვალდებულებები საანგარიშო პერიოდში 101.6 მლნ აშშ დოლარით (168.7 მლნ ლარით) გაიზარდა. აქედან ფასისა და ოპერაციული ცვლილებების შედეგად ზრდამ 155.4 მლნ აშშ დოლარია (258.0 მლნ ლარი) შეადგინა, ხოლო საკუროს ცვლილებების შედეგად სამთავრობო სექტორის ვალი შემცირდა 53.8 მლნ აშშ დოლარით (89.2 მლნ ლარი).

საანგარიშო პერიოდში საქართველოს ეროვნული ბანკის საბარეო ვალი 51.6 მლნ აშშ დოლარით (85.6 მლნ ლარით) შემცირდა. აქედან ოპერაციული ცვლილების შედეგად გვეცინდა ეროვნული ბანკის ვალდებულებების 37.1 მლნ აშშ დოლარითა (61.5 მლნ ლარით) და საკუროს ცვლილების შედეგად 14.5 მლნ აშშ დოლარით (24.1 მლნ ლარით) შემცირება.

საბანკო სექტორის უცხოური ვალდებულებები 176.0 მლნ აშშ დოლარით (292.1 მლნ ლარით) გაიზარდა, რაც გამოწვეულია ოპერაციული ცვლილებების შედეგად 187.0 მილიონიანი (310.5 მლნ ლარით) ზრდით და საკუროს ცვლილებების შედეგად 11.0 მლნ აშშ დოლარით (18.3 მლნ ლარით) კლებით. საბანკო სექტორის ოპერაციული ცვლილებების შედეგად გაზრდილი ვალდებულებების 96.8 % (181.0 მლნ აშშ დოლარი ანუ 300.4 მლნ ლარი) ბანკების გრძელვადიან ვალდებულებებზე მოდის, ხოლო მოკლევადიანი

ვარავინ შეძლებს ეროვნებათაშორისი წონასწორობის ნაყოფიერ ნიადაგში ბანკეთქილბის მარცვლებს დათმვას, მით უფრო, რომ ჩვენს სამშობლოში მოსახლე ყოველ ეთნოსს საშუალებაა განმავლობაში საკუთარი კოზმოსტიური შრომითი და ინტელექტუალური წვლილი შექმნას ეროვნული კეთილდღეობის საერთო ქულაბაში. დიალოგის გზით – ერთიანობისაკენ. ასეთი იყო და იქნება ჩვენი ლოზუნგი. ჩვენ ზურბს ბვიმბარბანდსაერთო ინტორია და მისი ბმირები.

მიხეილ თათევეროვი,
თბილისის სომეხთა კავშირის პრეზიდენტი“

ეგრეული იანანა კავანაბილა 6.300 წლისაა

(სენსაცია თვით ფაქტშია)
„ჰავანაილა“ ქალაქ ურის ჩაძირვასთან დაკავშირებული თხოვნა-გოდება ღვთაებებისადმი, რომელიც ძველგერაულ „იანანად“ იქცა.
სხვადასხვა წყაროებიდან ცნობილია, რომ ებრაელთა ქალაქის ჩაძირვა მოხდა 6.300 წლის წინ ის რომ მაინც დამინც ებრაელთა საცხოვრისი იყო, ჩანს თვით გოდების ტექსტიდან, სადაც ყველაფერი ნათელია. ჩვენც შევგვლოთ ტექსტის გაშიფვრა, რომელიც წარმოუდგენლად მართლად გადმოსცემს იმას, რომ სასწაული მოხდა და „ძენი და ქალნი“ ითხოვენ დახმარებას...
„ურუახიდ რასა მესა, ურუახიდ რასა მესა.“
„ურ-უ-ხი-დი“ უდრის: „ურის ხალხი, ძენი და ქალნი“; „ურ“-ქალაქი, რომელიც ჩაძირა, „უა“-„ბეერი“ – „ა-უა-რება“ (იგულისხმება შუამდინარეთის ქარდუს ხალხი), უფრო სწორად, ხალხის „ხი“ და „დი“ – „ხი“ – „ძე“, (ძველიბერული), „დი“-ქალნი“; ესე იგი „ურის ხალხი – ძენი და ქალნი“...
„რას“ (მხეს), „სუას“ – „სუ“-ს – წყლის ღვთაებას, „მეას“ – ასევე ერთ-ერთ უპირველესს... თხოვნა-დღეგენა ჩაძირული ქალაქისა, რაც ხმელთაშუა ზღვის შემოგარენში არაერთგზის მომხდარა!!!
„ო! უსმანა!“ – „ო, როდემდე“ (ძველიბერულიად), მაგრამ აქ არ ჩერდებიან: „ანა ანა რა ნანა, ანა ანა რა ნანა“, მოხმობილი არიან დემეტთან „ახლოს მყოფი“ ღვთაებები... „საყვედურით“: „ო, როდემდე?“ – „ო, უსმანა?!“.
ებრაელებს ქართველები „ურ-ი-ას“ ვუსმობთ – ურიდან ჩამოსულებს, რაც გალობის ტექსტის დადასტურებაცაა... ესე იგი, მოხდა შემდგენიარად: 7.000 წლის წინ წარდგენილი განდევნილი კავკასიელები ხმელთაშუა ზღვის აუზში მოხდნენ და იქ დაფუძნდნენ, რაღაც 700 წლის შემდეგ მოხდა ეს ტრაგედია და „ურების“ ნაწილი დაუყოვნებლივ დაუბრუნდა ძველ საცხოვრისს, რომელსაც გადმოცემით იცოდნენ. სხევე შექმნეს თავიანთი მთავარი საცხოვრისი „ისრაელი“ – „ი-სუ-რა-ელი“ – „მზის“ („რა“) და „წყლის“ („სუ“) პატივსაცემად შექმნილი ქვეყანა. თვით სიტყვა „ებრაელი“ ნიშნავს „ე-ბო-რე-ა-ელე“-ს. „ძე“ („ბო“) რეა და ელე ღვთაებებისა...
ურიდან ჩამოსული ხალხის ამბავი აქ არ დამთავრებულა – მათ საფუძველი ჩაუყარეს „ურ-არტუ“-ს – პირველ სახელმწიფოს „აია“-ს შემდეგ და „ივერია“ უწოდეს. ენაც შექმნეს – „ივერიტი“, რაც „ივერიათი“-ს ნიშნავს – ივერიის ჯიშის... „თი-ჯიში“ – წარმომავლობის მანქვენებელია...
„ივერია“ მოდის „იბერიიდან“ (პირველი 9.000 წლის წინანდელი საცხოვრისი კავკასიაში...)
როგორც ყველაფერიდან ჩანს, ებრაელი ხალხის ასაკი შორეული წარსულიდან იწყება და იბერიის ჩასახვას თან დაუკავშირდეს, სადაც ათზე მეტი ტომი იყრიდა თავს და ერთ-ერთი მათ შორის სწორედ ებრაელები იყვნენ... ამ აზრს ზურბს უმაგრებს ისიც, რომ „აიდნ“ ებრაელი ხალხის თვითსახელწოდებაა, რაც „აია“-დან ნიშნავს... აივლს...
O. კვიციანიძე,
თბილისი-სოხუმი

ალექსანდრა ჭაჭია: „ქართველ ხალხს ისტორიის ყველაზე მიიმა პერიოდი უღვას“

გაზეთმა „სამართლებლო და მსოფლიო“ მკითხველს შესთავაზა პოლიტოლოგ ალექსანდრა ჭაჭიასთან ინტერვიუს დასკვნითი ნაწილი, რომელსაც უცვლელად ვებგვერდზე...

საქართველოს დამოუკიდებლობის 20 წლის მანძილზე ვერა და ვერ ჩამოყალიბდა მდგრადი პოლიტიკური პარტიები კლასიკური სახით, - თავისი იდეოლოგიით, ღირებულებებითა და ბაზით, ცვლადი ხელმძღვანელობით. რა არის მიზეზი? რატომ რჩება ჩვენი პოლიტიკური სექტორი ამორფული, უშინაარსო?

საქმე ისაა, რომ ყველა ჩვენი პარტია ყალიბდებოდა «ხეობრივად», ერთი კონკრეტული ლიდერისთვის, რომელიც საზოგადოების გარკვეულ ნაწილში - თავის ოჯახში, ნათესავებში, თანამშრომლებში, უბნელებში სიმპათიით სარგებლობდა. არავინ დაინტერესებულა, როგორი იდეოლოგია აქვს ასეთ პარტიას - მემარცხენე, მემარჯვენე, ცენტრისტული თუ რაიმე სხვა. პარტიებს შორის განსხვავებას ლიდერების პიროვნება განსაზღვრავდა, პარტიის სახელსაც კი არ ჰქონდა არანაირი შინაარსობრივი დატვირთვა. მოქონებოდათ სახელი და ისე დაირქმევდნენ, რომ მისი მნიშვნელობა გააზრდებოდათ კი არ ჰქონდათ. ბუნებრივია, ასეთი, ყურთი მორთული პარტიები მასობრივი ვერ გახდებოდნენ. ასეთ ფონზე წამყვანი ძალა სახელისუფლო პარტია - შევარდნაძის მოქალაქეთა კავშირი ხდებოდა, რომლის ნაწილიც შემდგომ «ნაციონალურ მოძრაობად» გარდაიქმნა. სახელისუფლო პარტიასაც არანაირი იდეოლოგია არ გააჩნდა, ჰქონდა ამოცანა - პრეზიდენტის პოლიტიკის მხარდაჭერა.

ასეთ პარტიას არანაირი სტრატეგიული პერსპექტივა არ შეიძლება ჰქონდეს. თუ გაიხსენებთ, ყვანია აცხადებდა, რომ მოქალაქეთა კავშირი ხელისუფლებაში დიდი ხნით - რამდენიმე ათეული წლით მოვიდა, მაგრამ, როგორც კი შევარდნაძე გადადგა, მოქალაქეთა კავშირიც დაშალა. იგივე დაემართება მის ახალგაზრდულ ფრთასაც - «ნაციონალურ მოძრაობას», როგორც კი სააკაშვილი პოლიტიკური არენიდან წავა. ეს ყველა ქართული პოლიტიკური პარტიის წესია - პარტიები იქმნება ლიდერის და არა იდეოლოგიის გარშემო. მიდის დამფუძნებელი ლიდერი და კვდება პარტია. ასე, უკვე 20 წელიწადია, გრძელდება და ასე იქნება კიდევ დიდხანს, ალბათ, მანამ, ვიდრე საზოგადოების პოლიტიკური ორგანიზაციის დასავლურ პრინციპზე - მის პარტიებად დაყოფაზე არ ვიცნობთ უარს. მიაქციეთ ყურადღება: ყველა წევრებს იდეოლოგიის მქონე პარტიების არარსებობის გამო, მაგრამ, როგორც კი ივანიშვილმა განაცხადა თავისი პარტიის შექმნის თაობაზე, ათასობით ადამიანი მივადრდა გასაწევრიანებლად, მაგრამ განა ვინმე დაინტერესდა, თუ როგორია ამ პარტიის იდეოლოგია, ქვეყნის განვითარების სტრატეგია, სოციალური პრიორიტეტები? ივანიშვილის გამოჩენამ გამოიწვია ადგილობრივი, რომელიც კლასიკურ ფრაზაში გამოიხატა: «მხოლოდ თქვენ გადაარჩინეთ საქართველოს». როგორ, რა ხერხებით, როგორი საგარეო პოლიტიკით, ეკონომიკური მოდელით, როგორი სოციალური რეფორმებით, - ამით არავინ დაინტერესებულა. თავის დროზე ასეთივე ვეხალტირებული მოწოდებით მიმართდნენ შევარდნაძესაც და სააკაშვილსაც.

საზოგადოებაში ავტორიტეტული ლიდერების მწვავე დაფიციტია...

დიახ, და ეს პარტიათა ფორმირების ფესვგადამდებელი პრაქტიკის შედეგია. პარტიული ლიდერები ვერ ახერხებენ სათანადო ავტორიტეტის მოპოვებას ან მალე კარგავენ მას. თუ არა ამისი პარტიას არა იდეოლოგიური პრიორიტეტების პრინციპით ქმნის, არამედ საკუთარ თავზე ირგებს, მაშინ რით მიიზიდოს მხარდამჭერები? იგი მათ ჰპირდება ადგილებს პარლამენტში, ფულიან თანამდებობებს, კარგ ბიზნესს. ამგვარად, პარტიები, პარტიული გუნდები ყალიბდება არა ქვეყნის განვითარების იდეების რეალ-იზაციისთვის, არამედ ადამიანთა ჯგუფის მოხელეობის დასაქმების მიზნით. პოლიტიკა ბიზნესი გახდა. ამიტომაც ჩვენ მუდმივად ვხედავთ გარიგებებს ოპოზიციურ პარტიებსა და ხელისუფლებას შორის, განხეთქილებას

პარტიებში, ერთი და იმავე სახეების გადასვლას პარტიდან პარტიაში. ჩვენ სიმ უცნობო ადამიანებს, რომლებიც უკვე ნამყოფი არიან აბსოლუტურად ერთმანეთის საწინააღმდეგო დასახელების მქონე ხუთ-ექვს პარტიას. იდეოლოგიის, სტრატეგიული მიზნების არარსებობა, პარტიული ლიდერების უპრინციპობა მისახლეობაში მათ მიმართ უნდობლობა გამოიწვია. ეს, სხვათა შორის, მათ ნაკლებად აღელვებთ. მათ იციან, რომ შეიძლება შეხვიდეთ პარლამენტში, თუ ამერიკელებს მოეწონებთ, და ისინი ხელისუფლებას მითითებას მისცემენ ამა თუ იმ პარტიის შეყვანის თაობაზე. ამიტომ ბოლო წლების მანძილზე ოპოზიციური პარტიების საქმიანობის მთავარი მიზანი იყო, დაემტკიცებინათ ამერიკელებისთვის საკუთარი მზადყოფნა და უნარი, შეეხერხებინათ მათი მითითებები უკეთ, ვიდრე ამას მოქმედი ხელისუფლება აკეთებს.

ბოლო ორი-სამი წელია, ზოგმა პოლიტიკურმა ლიდერმა დაიწყო სექსისის გამოხატვა ნატოში გაწევრიანებისთანავე მიზნებით, აშშ-ის მხრიდან ტრეტალური კონტროლის წინააღმდეგ გამოდიან, ეროვნული ღირებულებებისკენ, ეროვნული ღირსებისკენ მიბრუნებას მოგვიწოდებენ. დღეს ზოგიერთი პოლიტიკოსის გამოხვლას ვუსმენ და ხანდახან მეჩვენება, რომ ისინი თქვენი 10-15 წლის წინანდელი სტატიებიდან ამონარიდებს კითხულობენ...

არაირას ახეთიცი, მაგრამ ასეთები გახდნენ იმიტომ, რომ ამერიკელებმა თქვეს უარი მათი ამბიციების დაკმაყოფილებაზე, მიახვედრეს, რომ ქვეყნის ლიდერებმა მათი კანდიდატურები არ განიხილა. გაიხსენეთ ამ პოლიტიკოსების ადრინდელი პოლიტიკური კარიერა. რომელი არ იყო მათ შორის ჯერ შევარდნაძისთან, შემდეგ კი სააკაშვილთან? რას უღაპრავებოდნენ მაშინ ხალხს? ნატოში უშუალოდ ვადასმე შეხვალაზე, ევროკავშირზე, აშშ-თან სტრატეგიულ პარტნიორობაზე, «დასავლური ღირებულებების» დანერგვაზე, «სამარცხენო წარსულზე» უარის თქმაზე, მტერზე რუსეთის სახით. სხვათა შორის, ამერიკელებისგან უარის მიღების შემდეგ ზოგიერთმა მათგანმა მხარდაჭერისთვის სწორედ რუსეთს მიმართა, იქ კი კარგად ახსოვთ მათი პოლიტიკური წარსული, თუმცა ზრდილობიანად მიიღეს, გაუღიმიეს კიდევ, მაგრამ, პირველ რიგში, საკუთარი ხალხის მხარდაჭერის მოპოვება ურჩიდა. იქნებ ახლა მაინც, როდესაც «ძია სემის» და «ძია ვანიას» დახმარების იმედი დაეკარგათ, ამ პოლიტიკოსებმა მკაფიო იდეოლოგიური კონცეფციის შემუშავება დაიწყონ, რომელიც ქართველი ხალხის ეროვნულ ინტერესებსა და სულიერ-ხეობრივ ღირებულებებზე იქნება დაფუძნებული და ამგვარად სცადონ ერის მხარდაჭერის მოპოვება, ნაცვლად იმისა, რომ ამერიკის ელჩის მისაღებაში საკუთარ რიგს დაელოდონ.

პოლიტიკა, უპირველეს ყოვლისა, იდეების ბრძოლაა. პოლიტიკური ლიდერები იდეური ადამიანები უნდა იყვნენ, ქვეყნის წარსულზე, აწმყოსა და მომავალზე საკუთარი ხედვა, ერისა და სახელმწიფოს განვითარებაზე საკუთარი კონცეფცია უნდა გააჩნდეთ. შეგიძლიათ ადამიანებთან თუნდაც ერთი ქართული პოლიტიკოსი მოქმედ «მტელში», რომელიც იქნებოდა სახელმწიფოს მშენებლობის უმნიშვნელოვანესი თეორიული თუ პრაქტიკული საკითხების შესახებ პროგრამული სტატიის ავტორი? წიგნზე არ ვაპირობ, თუნდაც ერთი უბრალო სტატიის ავტორი რომ იყოს? ისინი ურიცხვ ინტერვიუს აძლევენ, რომლებშიც სააკაშვილის სკანდალურ ქცევას განიხილავენ, ერთმანეთს პრეტენზიებს უყენებენ, საკუთარ თავს იქებენ, სხვებს კიცხავენ. განა შეიძლება ამ ინტერვიუებიდან ქვეყნისთვის სასიცოცხლოდ მნიშვნელოვანი პრობლემების მიმართ მათი პოზიციის გაგება? პარტიული პროგრამები ერთნაირია, მათ კითხვას არანაირი აზრი არ აქვს, ისინი, უბრალოდ, დასავლური ნიმუშებიდანაა გადმოწერილი და ქართულ სინამდვილესთან არანაირი კავშირი არ აქვს. მაშ, რის საფუძველზე უნდა მისცეს მათ ამომრჩეველმა ხმა? ყველა «საქართველოს აყვავებას» გვიპირდება, მაგრამ როგორ გავიგოთ, თუ რა გზით უზრუნველყოფენ ისინი ამ «აყვავებას»? შევარდნაძემც გვიპირდებოდა, სააკაშვილიც...

საკაშვილმა ველათის ტაძარში ფიცის კი დალო... სააკაშვილს ფიცი არ დაუდგია. ფიცი ჰქვია ტექსტს, რომელშიც არის სიტყვა «ფიციცხვე» სააკაშვილიც ეს სიტყვა ერთხელაც არ თქვა. ეს იყო გამოხვლა ეკლესიაში, ამერიკული სპინი მართლმადიდებლურ ტაძარში, რომელიც, გაუგებარია, რატომ დაუშვა ჩვენმა ეკლესიამ.

საზოგადოების პოლიტიკურ კულტურას აყალიბებს იდეების ბრძოლა, ანუ იდეალებში - პოლიტიკური პარტიების საქმიანობა. ჩვენს პარტიებს იდეების არქონის მიზეზით ასეთი

კულტურის ფორმირება არ შეუძლიათ. მაგრამ პოლიტიკური კულტურის გარეშე ჩვენი საზოგადოება დაუცველია სხვადასხვაგვარი მანიპულაციებისგან. ეს ჩაკეტილი წრეა, როგორ გაგვარდეთ ეს წრე?

დიახ, ქვეყნის საზოგადოება, ერი დაუცველია და ამიტომაც ამდენი წლის მანძილზე ბინძური პოლიტიკური მანიპულაციების მსხვერპლს წარმოადგენს. ჯერჯერობით გამოსავალი მხოლოდ ერთია: აუცილებელია, ჩვენი საზოგადოების პარტიოტულმა, ეროვნულად ორიენტირებულმა წარმომადგენლებმა ფართო საგანმანათლებლო საქმიანობა გაშალონ - აუხსნან ხალხს მსოფლიო განვითარების თანამედროვე ეტაპის თავისებურებანი, მსოფლიო პოლიტიკური და ეკონომიკური ტენდენციები, რეგიონული პრობლემები, საქართველოს ისტორიული თავისებურება, მისი გეოპოლიტიკური მდგომარეობის სპეციფიკა. ხალხი არაა დამნაშავე იმასში, რომ ეს ყველაფერი არ იცის. სასწავლო დაწესებულებებში ამას არ ასწავლიან, ტელევიზია ამ პრობლემებს აყალიბებს, პოლიტიკოსები ერს მითებს ახვევენ თავს. საჭიროა ილია ჭავჭავაძის წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების ტიპის პოლიტიკური განათლების სისტემა.

წამითხვებს, რომ თქვენი ბაბუა აფხაზეთში წერა-კითხვის გამავრცელებელ საზოგადოებას ედგა სათავეში...

დიახ, ხსნიდა და ინახავდა სკოლებს. მაშინ შეძლებული ხალხი მეტს ფიქრობდა ერის მომავალზე, ვიდრე დღევანდელი მდიდრები.

ჩვენ მცირერიცხოვანი ერი ვართ, რომელიც პლანეტის საკმაოდ სასოფლო კუთხეში ვცხოვრობთ. ჩვენი ერის სიცოცხლესა და სახელმწიფოს არსებობაზე პასუხისმგებლობა ყველა ქართველმა უნდა იტვირთოს. ამისთვის იგი კომპეტენტური უნდა იყოს სასოცოცხლოდ მნიშვნელოვან პოლიტიკურ საკითხებში, რათა მოტყუებული არ დარჩეს როგორც გარე ძალების, ისე ადგილობრივი პოლიტიკური ავანტიურისტების მხრიდან. ცოდნა და დიპლომატია - ეს ორი უმნიშვნელოვანესი ფაქტორია, რომელთაც შეუძლია გადაარჩინოს ქართველი ერი ამ ვერაჯ საუკუნეში. ჩვენმა ხელისუფლებამ კოლოსალურ საგარეო ვალში ჩააგდო ქვეყანა, მაგრამ ფული არც სახალხო მეურნეობის განვითარებაზე, არც განათლებაზე და მეცნიერებაზე არ დარჯულა, არამედ ჯარისა და სამართალდაცავი სისტემის შენახვასა და შეიარაღებაზე წავიდა. ვისთან ვაპირებთ ომს? თუ ვაპირებთ, რომ შეიარაღებული ძალები მეზობლებთან უპოთიკობაში გამოვიყენოთ, მაშინ ჩვენ შეიძლება სამი პიპოტური მოწინააღმდეგე გვყავდეს - რუსეთი, თურქეთი, ირანი (ყველა მეზობლის უკან სწორედ ეს სახელმწიფოები დგანან). როგორი უნდა იყოს ქართული ჯარი, რათა რომელიმე მათგანს შეებრძოლოს? თეორიულად მაინც შესაძლებელია კი ასეთი ჯარი გვყავდეს?

საქართველოში წამყვანი, ყველაზე მრავალრიცხოვანი და მალაპროფესიული სახელმწიფო სტრუქტურა საგარეო საქმეთა სამინისტრო უნდა იყოს. ქართველი დიპლომატები მიზანდასახულად უნდა მუშაობდნენ მიუღ მსოფლიოში, ამყარებდნენ სარფიან პოლიტიკურ და ეკონომიკურ კონტაქტებს, საქართველოს ისტორიის, კულტურის, ხელოვნების პროპაგანდას ეწეოდნენ. ასეთი საქმიანობა, განათლებისა და მეცნიერების განვითარებასთან ერთად, უზრუნველყოფს ჩვენი ხალხის შედარებით უსაფრთხო არსებობას. საქართველო მსოფლიოში ცნობილი უნდა იყოს არა პრეზიდენტის ექსცენტრიულობით, ეთნოკონფლიქტებით და მძინარე მისახლეობის დაბრუნებით, არამედ მშვიდობიანი შემოქმედებითი საქმიანობით, გამორჩეული დიპლომატიით, მოსახლეობის განათლების მაღალი დონით, მეცნიერული და კულტურული მიღწევებით.

მივხვდებით ჩვენს პოლიტიკურ პარტიებს. თქვენ უკვე გამოთქვით მოსაზრება «ქართული ოცნების» საქმიანობის შესახებ. არის კიდევ რამდენიმე ახალი პოლიტიკური ძალა, რომელთა შესახებაც საინტერესო იქნებოდა თქვენი აზრი გაგვეყო. მაგალითად, «სახალხო კრება» ნინო ბურჯანაძის ხელმძღვანელობით...

მე, როგორც წესი, კონკრეტული ოპოზიციური პარტიებისა და მათი ლიდერების შეფასებისგან თავს ვიკავებ, პირველ რიგში, იმიტომ, რომ, სამწუხაროდ, ამ პარტიებს შორის დიდ განსხვავებას ვერ ვხედავ, ამის შესახებ უკვე ვისაუბრეთ კიდევ. მეორეც, ამ პარტიების ლიდერთა უმრავლესობა შევარდნაძისა და სააკაშვილის გუნდის ყოფილი წევრები არიან, ამ გუნდების მიმართ კი სიმპათიით განწყობილი არ ვარ. და შესაძლოა - არ მინდა, ჩემი შეფასებებით მათ ოპოზიციურ საქმიანობას ხელი შეუშალო, ვინაიდან ვიმედოვნებ, რომ ისინი ოდესმე ჩამოყალიბდებიან რეალურ ეროვნულ ძალად, რომელიც

ქართველი ხალხის ეროვნულ მისწრაფებებს გამოხატავს. რაც შეეხება «სახალხო კრებას», მასში გაერთიანებულია ბევრი ისეთი ადამიანი, რომლებსაც პატივს ვცემ მათი პარტიოტიზმისა და ეროვნული სულისკვეთების გამო და რა თქმა უნდა, წარმატებებს ვუსურვებ მათ. ამასთან, ჩემთვის, როგორც რეგიონი ამომრჩეველისთვის, სასურველი იქნებოდა, რომ ამ გაერთიანების ლიდერი ნაკლებად იყოს დაკავებული საკუთარი თავის ქებით, თვითტკობით და მეტად ეცადოს, დაანახოს მოსახლეობას, თუ რეალურად რით განსხვავდება ყოფილი თანაგუნდელებისგან. მეორე, პიპერტროფიერებული წარმოდგენა საკუთარ პერსონაზე მას ხელს უშლის, რეალურად შეაფასოს საკუთარი ადგილი ქართულ პოლიტიკაში. ის საკუთარ თავზეც კი მხოლოდ მესამე პირში საუბრობს, როგორც ამას თურქეთის სულთნები და ინდიელთა ბელადები აკეთებდნენ. ეს ძალიან სასაცილოა და მას ავტორიტეტს არ ჰმატებს. მითუმეტეს, რომ მას, ჩემი აზრით, წარსულ პოლიტიკურ ცხოვრებაში განსაკუთრებით საამაყო არაფერი აქვს...

რუსეთში მიღვაწე ბიზნესმენმა მინდია გულუამ ასევე ჩამოაყალიბა პოლიტიკური პარტია და ძალაუფლებისთვის ბრძოლა წამოიწყო...

მე მას არ ვინებო და არაფერი ვიცი პარტიის მიზნებისა და ამოცანების შესახებ. რაღა დაგიმალთ, მე ორად ორი ლიდერი ვიცი, რომლებიც საზღვარგარეთიდან ხელმძღვანელობდნენ პოლიტიკურ ბრძოლას და ამ გზით მოვიდნენ ხელისუფლებაში - ვლადიმერ ლენინი და აიათოლა პომეინი, მაგრამ ლენინს ძლიერი იდეოლოგია და სტალინი ჰყავდა, ხოლო პომეინი შიიტური სამყაროს აღიარებული სულიერი ლიდერი იყო.

გულუასაც აქვს საქართველოსთვის ასევე ძალიან მნიშვნელოვანი იდეა: იგი აფხაზეთის დაბრუნებას გვიპირდება. პირდაპირ ასე აცხადებს: «მე დავაბრუნებ აფხაზეთს». იგი ამტკიცებს, რომ ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის კონკრეტული პროგრამა აქვს.

თამამი განცხადებაა. ასეთი სითამამე ქართული პოლიტიკის ყველა პერსონაჟს ახასიათებს არჩევნების წინ, თუმცა, თუ სერიოზულად ვისაუბრებთ, ასეთი პროგრამა რეალური მხოდენ იმ შემთხვევაში შეიძლება იყოს, თუ იგი აფხაზეთ მხარესთან ერთობლივად იქნება შემუშავებული რუსეთის ფედერაციის შუამავლობით. მე კარგად ვიცი, რომ სიტუაციას აფხაზეთში, პირადი ურთიერთობა მკავშირებს აფხაზეთის ხელმძღვანელობასთან, პოლიტიკურ და ინტელექტუალურ წრეებთან და შემოძლია სრული პასუხისმგებლობით განვაგებო, რომ საქართველოში, სამწუხაროდ, ჯერჯერობით არ არსებობს ისეთი მოქმედი პოლიტიკური ლიდერი, რომელთანაც აფხაზეთი რეინტეგრაციის პრობლემაზე სასაუბროდ მიუსხდებიან მოლაპარაკებთა მაგიდას. მეტიც, არც ისეთი ლიდერი არსებობს, რომელსაც ასეთი მოლაპარაკებაში პარტნიორად ჩართვაზე მოსკოვი აფხაზეთთან რეკომენდაციას გაუწევდა.

შევარდნაძესა და სააკაშვილს არაერთხელ ჰქონდათ შესაძლებლობა, რეინტეგრაციული პროცესები დაეწყოთ, მაგრამ ამისთვის მათ უარი უნდა ეთქვათ საქართველოს ნატოში გაწევრიანების ბოლო იდეაზე და სამხრეთ კავკასიაში ამერიკის მართონების როლზე. ორივემ მართონებთან არანია, ხოლო სააკაშვილმა 2008 წლის ავგუსტის ომით საბოლოოდ დაუსვა წერტილი ამ საკითხს. თქვენ ხომ იცით, აფხაზეთ რადიკალურ წრეებს ძალიან ეშინოდათ, რომ შევარდნაძის შემდეგ საქართველოს ხელისუფლებაში მოვიდოდა სალად მოაზროვნე პოლიტიკოსი, რომელიც შეძლებდა რუსეთთან ურთიერთობების დალაგებას. ისინი პირდაპირ ამბობდნენ: «თუ საქართველოს მმართველი რუსეთის მეგობარი იქნება, მაშინ რუსები ისევ გვაძილებენ, გავერთიანდეთ ქართველებთან», მაგრამ სააკაშვილმა ისინი ძალიან გაახარა, როდესაც შევარდნაძის საგარეო პოლიტიკური კურსისადმი ერთგულება დაადასტურა და პირდაპირ გააბედნიერა, როდესაც ცხინვალის ომი დაიწყო. სოხუმში მაშინ უნდოდათ, ძეგლიც კი დაეღობათ სააკაშვილისთვის, როგორც აფხაზეთის სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის მამისთვის. მართალია, ძეგლი კარიკატურული უნდა ყოფილიყო.

დღეს პრაქტიკულად ყველაფერი სუფთა ფურცლიდან უნდა დავიწყოთ. თვისობრივად ახალი რეინტეგრაციული პროექტია საჭირო, რომელსაც წარადგენენ ახალი, სისხლითა და მტრობით გაუსუფრული პოლიტიკოსები. თანაც ისეთი პოლიტიკოსები, რომლებიც როგორც აფხაზეთის, ასევე რუსული მხარის ნდობით სარგებლობენ.

(გაგრძელება მე-9 გვერდზე)

გიგა ბოკერია რუსეთთან ახალი ომის შესაძლებლობას არ გამოკრიჭნავს

საქართველოს ეროვნული უშიშროების საბჭოს მდივანი გიგა ბოკერია რუსეთთან ახალი ომის შესაძლებლობას არ გამოკრიჭნავს. ამ თემაზე მან რადიოსადგურ „ეხო მოსკვისთვის“ მიცემულ ინტერ-ვიუში ისაუბრა.

„უშიშროების საბჭოს მდივანი აღნიშნავს, რომ ამ ეტაპზე ვერ ხედავს რუსეთის მხრიდან ამ მიმართულებით სრულმასშტაბიან ნაბიჯებს, თუმცა, მისი აზრით, რუსეთში არსებობს საქმის ბოლომდე მიყვანის სურვილი.“

„საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის ამდღებოდა და მთავარ სტრატეგიულ პარტნიორ ამერიკის შეერთებულ შტატებთან თანამშრომლობის გამო, მისი უკმაყოფილება ცნობილია“, – განაცხადა ბოკერია. მისი თქმით, აშშ-თან თანამშრომლობა საქართველოს თავდაცვისუნარიანობის ამდღებობას უწყობს ხელს. კითხვაზე – კრემლის გაღიზიანების თავიდან ასაცილებლად ხომ არ დღის ამგვარ თანამშრომლობაზე უარის თქმა, ბოკერია უპასუხა: „იქნებ, საერთოდ სახელმწიფოებრიობაზე ვთქვათ უარი? საქართველოს სახელმწიფოებრიობა, ასევე, აღიზიანებს კრემლს, მაგრამ საქართველოში ასე მსჯელობას არავინ აპირებს: არც მთავრობა და არც საზოგადოება. ვიცი, რომ საქართველოს სახელმწიფოებრიობა აღიზიანებს რუსეთს, მაგრამ ამაზე უარის თქმა არ ვაპირებთ. ასევე არ ვაპირებთ, უარი ვთქვათ თავდაცვისუნარიანობის ლეგიტი-

მობრუნებაზე. ეს მათი საქმე არ არის. ეს ჩვენი თანამშრომლობაა აშშ-თან და ეს რუსეთს არ ეხება. ეს თანამშრომლობა არ არის ვინმეს წინააღმდეგ“, – განაცხადა ბოკერია.

ლია წერილი ბატონ ბიძინა ივანიშვილს ბატონ ბიძინა,

თქვენი აქტიური ჩაბმა საქართველოს პოლიტიკურ ცხოვრებაში დიდი იმედის მომცემია. ყველა სადავ მოახლოვებ ქართველთათვის. იმედია საქართველოს პარლამენტში უმრავლესობით მოხვალთ. მაგრამ სამწუხარო იქნება, თუ თქვენ გვერდით არ ამოიყვანებთ ეროვნული მოძრაობის ძველი გვარდიის წარმომადგენლებს, რომელთა ძალისხმევით, თავის დროზე, საქართველოში ამაყად აფრიალდა ეროვნული დამოუკიდებლობის დროშა. უფრო მეტად სამწუხარო კი ის იქნება, თუ უმრავლესობით მოხვალთ სწორედ თქვენი კოალიციის გამარჯვებით წყალობით (რასაც აქტიური გამარჯვება ეწოდება), და არა იმიტომ, რომ ყველასათვის მოძულეული ნაციონალები უეჭველი დამარცხებისთვის იქნებიან განწირულები (რასაც პასიური კამარჯვება ეწოდება)! არც ის არის სასურველი, გაიმარჯვოთ პრინციპით: „ოღონდ სააკაშვილი ნუ იქნება და ვინც გინდა ის იყოს!“ სწორედ ამ ლოზუნგით შეიქმნა ხალხი შეცდომაში შეყვარდა მკამ, რისი წყალობითაც საქართველოში ავადსახსენებელი მოქალაქეთა კავშირები ნაწილობრივ ბევრად უფრო დახურული და ვერავლელ აპოლიტიკურ-ამორალური ძალა – „ნაციონალური მოძრაობა“.

სასურველია, ქართველმა ხალხმა თავისუფალი არჩევანი გააკეთოს (რომლის შედეგად „ნაციონალები“ რომ უმცირესობაში აღმოჩნდებიან, ეჭვი არავის ეპარება) არა პრინციპით „ნაციონალებს ყველა სჯობს“, არამედ იმის რწმენით, რომ იგი ხმას აძლევს: – საქართველოს დაკარგული ტერიტორიების დაბრუნებას; – 1991-1992 წლების დეკემბერ-იანვრის მოვლენებისათვის ობიექტური შეფასების მიცემას იმ პირობების (ან პიროვნებების) გამოვლენით, რომელთა პირდაპირმა თუ არაპირდაპირმა ქმედებამ საქართველო მიიყვანა სამოქალაქო ომამდე და რამდენიმე დამოუკიდებელ სახელმწიფოებრივ წარმონაქმნებად დაშლამდე; – ქვეყანაში ჰუმანიტარული დემოკრატიული ღირებულებების აღდგენას და სააკაშვილის მიერ შექმნილი ფსევდოდეგუმოკრატიული, ტორტალიტარული სისტემის საბოლოოდ განადგურებას; – სააკაშვილის და მისი დანაშაულებრივი გარემოცვის მიერ შექმნილი მონოპოლიური სექციების შეცვლას, სახელისუფლებო კორუფციული სისტემების მოშლას და მოქალაქეთა სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის შემდგომ გაუმჯობესებას; – ღამის განადგურების პირამდე მიყვანილი მეცნიერების, განათლებისა და კულტურის სფეროების აღდგენას; – ჩვენი მრწამსისათვის უცხო და მიუღებელი რელიგიური სექტების ექსპანსიას;

– არაქართული ხელისუფლების მიერ ქართული საზოგადოებისათვის მიყენებული მორალური და ზნეობრივი ზიანის რეაბილიტაციას და სხვა... ამ მხრივ, როგორც ავადსახსენებელი „ნაციონალები“ და მათი ნეტარდამილიანი პრეზიდენტი ამბობენ: „განსაკუთრებული მართლაც ბევრია!“

ღისურვებთ წარმატებას. პატივისცემით,

მახტანაზ კეკელია, დევნილი აფხაზეთიდან, აბაშა

„ქართული ოცნება“ ვახტანგ კომახიძისთან ნაყოფაღებელს გაგზავნის

ქურნალისტ ვახტანგ კომახიძის ინფორმაციით, ბიძინა ივანიშვილის სიციცხლეს საფრთხე ემუქრება.

აღნიშნული ინფორმაცია კომახიძემ სოციალურ ქსელ „ფეისბუქში“ საკუთარ გვერდზე განათავსა.

წერილში იგი აღნიშნავს, რომ ფლობს ინფორმაციას, რომლის თანახმადც ბიძინა ივანიშვილის სიციცხლეს საფრთხე საქართველოს ხელისუფლება უქმნის.

როგორც „ინტერპრესნიუსს“ კოალიციის პრესსპიკერმა მათი ფანჯიკიძემ განუცხადა, კომახიძის მიერ გავრცელებული განცხადება სერიოზულ სიგნალებს შეიცავს, რომლებსაც მეტი ნაღრმავება სჭირდება.

„ამ მიზნით „ქართული ოცნება“ ვახტანგ კომახიძისთან თავის წარმომადგენელს ვახტანგ ვინის, რათა უფრო დეტალურად გავიგოთ, რაზეა საუბარი. ჩვენ სერიოზულად ვეკიდებით მის

მიერ გავრცელებულ ინფორმაციას და ვეცდებით, ჩვენი წარმომადგენლის საშუალებით მივიღოთ სხვა ცნობებიც, რომლის გაცხადებაც მას არ შეეძლოს“, – განაცხადა მათი ფანჯიკიძემ. იმ პირის ვინაობის დაკონკრეტებისგან, ვისაც „ქართული ოცნება“ ვახტანგ კომახიძისთან ვახტანგ ვინის, მათი ფანჯიკიძე თავს იკავებს.

ქურნალისტ ვახტანგ კომახიძის ინფორმაციით, ბიძინა ივანიშვილის სიციცხლეს საფრთხე ემუქრება.

აღნიშნული ინფორმაცია კომახიძემ სოციალურ ქსელ „ფეისბუქში“ საკუთარ გვერდზე განათავსა.

წერილში იგი აღნიშნავს, რომ ფლობს ინფორმაციას, რომლის თანახმადც ბიძინა ივანიშვილის სიციცხლეს რეალურ საფრთხეს საქართველოს ხელისუფლება უქმნის.

„ეს, შეიძლება მაშინ განხორციელდეს, როცა იგი რე-

ვიონებს ესტუმრება. რა თქმა უნდა, სრულად ვაცნობიერებ პასუხისმგებლობას, რომელსაც ასეთი განცხადება წარმოშობს. მაგრამ, ვადღებულ ვარ, ამ ინფორმაციის ვილარაგო ყოველგვარი მაიდენტიფიცირებელი მონაცემების გარეშე, რადგან მისი არც გადამოწმების შესაძლებლობა არსებობს და არც იმის გარანტია, რომ წყაროს იდენტიფიცირების შემთხვევაში დანაშაულებრივი განზრახვის ატორები შეიზღუდებიან და არ შეილახება წყაროს უფლებები და უსაფრთხოება. ცხადია, არსებობს იმის ალბათობა, რომ წყაროს მიერ ინფორმაციის გავრცელება ირიბ მიზნებს ემსახურებოდეს, ამისთვის აუცილებელია ინფორმაციის სანდოობის დადგენა, თუმცა, სანდოობის ხარისხის დადგენის შეუძლებლობა არ უნდა შეიწიროს საგარეულო საფრთხის მნიშვნელობა“, – აღნიშნავს ვახტანგ კომახიძე.

წერილში იგი ზურაბ ჟვინია, რაულ იუსუფოვის და ბადრი პატარკაციშვილის დაღუპვის „გამოუძიებელ საქმეებსაც“ იხსენიებს და აღნიშნავს, რომ ამ ყველაფრის გათვალისწინებით საკუთარ ვარაუდს, ინფორმაციის კეთილსინდისიერების შესახებ, გადაჭარბებულად არ თვლის.

კომახიძის აზრით, აღნიშნულ განცხადებას პრევენციული როლის შესრულება შეუძლია.

ამავე თემაზე ვახტანგ კომახიძისთან ინტერვიუ სხვადასხვა გახეთქობა ჩაწერეს. ინტერვიუში კომახიძე წყაროს სანდოობაზე საუბრობს.

მისი თქმით, რადგან განცხადება გამოაკვეენა, ეს ნიშნავს, რომ წყარო უმნიშვნელო არ იყო. თუ გავითვალისწინებთ ხელისუფლებას ჩაბლაუჭებულ ნაცთა დაუნდობლობასა და მზაკერულ ბუნებას, კომახიძის ეს გაფრთხილება არ უნდა იყოს მთლად უსაფუძვლო.

ს.ბ. ივ.

სომხეთი ომის შეშფოვებაში ბლოკადისტების ეგზარქა

სომხეთი ირანში, ამერიკის წაქეზებით ისრაელის მიერ, ომის დაწყების შემთხვევაში სიტუაციის გაუარესებისთვის ემზადება. როგორც გაზეთი „კომერსანტი“ წერს, ამის შესახებ სომხეთის პრემიერ-მინისტრმა ტიგრან სარკისიანმა განაცხადა. თუ ირანი დაბომბვის გამო საკუთარ საზღვრებს დახურავს, სომხეთი, ფაქტობრივად, ვარე სამყაროსგან სრულიად მოწყვეტილი აღმოჩნდება. ისედაც მოსახლეობით გადატვირთულ ერევანში დტოლვილების მოზღვაობისა ცეცხლით, მეტიც, სომხურ მედიასი სერიოზულად განიხილება შესაძლებლობა იმისა, რომ ბაქო სიტუაციით ისარგებლებს და აზერბაიჯანის ჯარები მთიანი ყარაბაღის ტერიტორიაზე შეიჭრებიან. ამასთან, რუსეთი ყარაბაღის კონფლიქტის მოგვარების მცდელობებს არ წყვეტს. საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა, მს-ის ქვეყნებში ტურნეს ფარგლებში, ეს საკითხი ჯერ სომხეთის ხელმძღვანელობასთან განიხილა,

შემდეგ კი აზერბაიჯანში გაემგზავრა, მაგრამ საქართველოს დაპყრობის დასრულებამდე ვერ მოხერხდა. თუ საქმე შეიარაღებულ კონფლიქტამდე მივა, სომხეთი და აზერბაიჯანი შესაძლოა, კვლავ ბარიკადების სხვადასხვა მხარეს აღმოჩნდნენ, რაც ახალ სისხლისღვრას ნიშნავს. ერევანში ლავროვმა დაადასტურა, რომ რუსეთი „ჯერ კიდევ მზად არის, ხელი შეუწყოს შეთანხმების მიღწევას“. „რა თქმა უნდა, მხარეების სურვილების გათვალისწინებით“, – დააზუსტა მინისტრმა. ბაქოში სერგეი ლავროვმა პარტნიორებს მოთმინებისა და თავშეკავებისაკენ მოუწოდა, განაცხადა, რომ „არსებობს პრობლემები, რომლებიც გადაჭრას გაცილებით უფრო დიდხანს ელოდება“ და მხარეებს პალესტინა, კვიპროსი და დასავლეთ საპარის მაგალითი შეახსენა. ერევანში სერგეი ლავროვმა ასევე განაცხადა, რომ ირანში ომის განაღების

შემთხვევაში კარგი დღე არც აზერბაიჯანს დასადგება. „თუკი ყველაზე უარესი მოხდება, ხელყოფა არ მარტო სომხეთის, არამედ აზერბაიჯანის უსაფრთხოებასაც რეალურად დაემუქრება“, – თქვა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა და განმარტა, რომ ირანში ომის დაწყებამ შესაძლოა, აზერბაიჯანში ლტოლვილთა უზარმაზარი ნაკადი გამოიწვიოს (დღესდღეობით ირანში 30 მილიონამდე ეთნიკური აზერბაიჯანელი ცხოვრობს). „შედგების წინასწარმეტყველება ძნელია, – აღნიშნა ლავროვმა და დაამატა, – მაგრამ, გუგუგარეშეა, რომ ისინი ძალიან-ძალიან სერიოზული და ნეგატიური იქნება“.

საგარეულოდ, ამ ომის მიმე შედეგებს ქართველებიც მოვიმით, თუ ხელისუფლება ახლავე არ დაიკაებს მტკიცე პოზიციას და ამერიკელთა სუშტურებზე ივლის!

მოტივები არც მთო რენო მორაგდე მით ქორენი, გინქუდანი, ლერსიშ გემო ოკო ვევნაწყითორენი. კიჩის რინა მუეფუნ ზოკულ გოკო მისანიშე. ლერსი კუნტას ოკო თქუე, ირფელ არო მის ატიიე, სევნათ გაზეს გერენ თიში ლერსი – შურიშ მოსახატიშე. გირინეფ დო გერეფიშო მუთუნ ვარე მოსახატიშე. მუშიოთ გოკო ტყურათ თქუნ, თიცალიშენ ინარდენი; გირინს ბიგა ურასკუე, კიდას ხაჯი მიკარგუენი... ინეფიში მონათუა, მუდგა გური ვადალენი... გამონგადუნ ვერ ვაფთქუათ, მუ კამს მუთუნ ვაგაკლენი. გირიშ მუთუნ ვაგოკოდას, ნაჩუქერ დო მუნაღელი; სქან ვარენ თიქ დუგოკორდას, ვართი ოკო ინარდენი... ათე სევნა ირ დიხასით ხოლო ვარე ობირგულე, ვადელუდა ჟინიშ დაზი, ძალით რინა სო დიგურე. მუჟამს ირკონ რაგადანსი, ვადეჯერენ ვერ სი მუ რექ – იგიბუდე ირი დღასი, აბა მორო ლერსი მუ რექ?

ოლიმპი მათი დაჩხირს ოკო იბტეე, სქანს გური იხალუნი. სამარგალო ჩქიმი ტიქე, სი დლა გინოგიდალუნი. სამარგალო დიდა ჩქიმი, ჩქიმი ნინა მარგალური; სი გონტუნი თი დაჩხირი, დულათ გუმავარგადლუნი. ჩქიმი დიდა, ჩქიმი ნანა, ჩილაშური ვადიხაშა. სამარგალო ჩქინ ქიანას დლას ვაბთირანთ შხვა დიხაშა. ბიჯვარს სხვალე სქანო იბტარქ, ვემილასას სქანი ოროქ, ჩქიმი გურქუ გვალო დიქვას სამარგალოშ მანგიოროთ. სი ქიანას ართი რექი, თოლ-ბუალარა, მარდული. სქანი ნინა ვაბთირანთ, რინას ვადგამარდუანთი. ბრელშა გაზეს გერინაშა უდორონთეთ გუგანჯარეს, ნანა, მუჟამს ვიამეგა ბერეყამი ვილოშ ჯარემს? მუთუნფერას, მუთუნ ქირათ, ონდო გური ქიქანცუნი, ატე დიხას ჩქი ვაბთირანთ... ჩქინ არკვანქი დიკანწუნი. შხვა ნინაშა ვამწუხანი, ღლაზი ორდუ ბაბა ჩქიმი სქანი ტერემს მატუალი გორბამილი ალ-დაჩხირი. ბრელი ლერსიქ სქანო იჯარ, ვამორკუნა თოლ დო გური, ჩქიმი გურქი სქანო დიქვას, ქუდომიჭყით ოლიმპური. გურიშ დაჩხირს მუ დაფარენს სი ათე დლა ვოდირუნი. ქუდომიჭყით ფაფარამებს ჯეშოთ უჩქუდ ობირუნი... ვადგაღენა დიდა რინას, ტერემქ გუგოჭყოლიდუნი, გვიანიშა ვადმართინას, ქიდომიჭყით ოლიმპური. სო რექ ვილო ქინდირამი, მუ დეგარაკენს ტყოლიდ გური, სია ნანათ ქიბირანი, მუთუნქ ვაშმოჭყოლიდუნი. დიხას რინა ვაფედანსი, სამარგალო ვარდას ჩქინინ, ვურდა არო კლანგტასი უსტორატუ ალ-დაჩხირი... აბა ვილო, თი ბორბალი, სქანი თოლემქ ობირუნი... არკვანს ხოლო გიორბანი თი ნანა დო ოლიმპური. სამარგალო ჩქიმი ტიქე, მიქ ბუალარა მობირუნი; მარგალქ ოკო ქიდომიჭყეთი ვილოშ ობირუნი.

მიბრუნი ლიტერატი

ლერსი მუ რე?

მოტივები არც მთო რენო მორაგდე მით ქორენი, გინქუდანი, ლერსიშ გემო ოკო ვევნაწყითორენი. კიჩის რინა მუეფუნ ზოკულ გოკო მისანიშე. ლერსი კუნტას ოკო თქუე, ირფელ არო მის ატიიე, სევნათ გაზეს გერენ თიში ლერსი – შურიშ მოსახატიშე. გირინეფ დო გერეფიშო მუთუნ ვარე მოსახატიშე. მუშიოთ გოკო ტყურათ თქუნ, თიცალიშენ ინარდენი; გირინს ბიგა ურასკუე, კიდას ხაჯი მიკარგუენი... ინეფიში მონათუა, მუდგა გური ვადალენი... გამონგადუნ ვერ ვაფთქუათ, მუ კამს მუთუნ ვაგაკლენი. გირიშ მუთუნ ვაგოკოდას, ნაჩუქერ დო მუნაღელი; სქან ვარენ თიქ დუგოკორდას, ვართი ოკო ინარდენი... ათე სევნა ირ დიხასით ხოლო ვარე ობირგულე, ვადელუდა ჟინიშ დაზი, ძალით რინა სო დიგურე. მუჟამს ირკონ რაგადანსი, ვადეჯერენ ვერ სი მუ რექ – იგიბუდე ირი დღასი, აბა მორო ლერსი მუ რექ?

ქუდომიჭყით ოლიმპური*

მათი დაჩხირს ოკო იბტეე, სქანს გური იხალუნი. სამარგალო ჩქიმი ტიქე, სი დლა გინოგიდალუნი. სამარგალო დიდა ჩქიმი, ჩქიმი ნინა მარგალური; სი გონტუნი თი დაჩხირი, დულათ გუმავარგადლუნი. ჩქიმი დიდა, ჩქიმი ნანა, ჩილაშური ვადიხაშა. სამარგალო ჩქინ ქიანას დლას ვაბთირანთ შხვა დიხაშა. ბიჯვარს სხვალე სქანო იბტარქ, ვემილასას სქანი ოროქ, ჩქიმი გურქუ გვალო დიქვას სამარგალოშ მანგიოროთ. სი ქიანას ართი რექი, თოლ-ბუალარა, მარდული. სქანი ნინა ვაბთირანთ, რინას ვადგამარდუანთი. ბრელშა გაზეს გერინაშა უდორონთეთ გუგანჯარეს, ნანა, მუჟამს ვიამეგა ბერეყამი ვილოშ ჯარემს? მუთუნფერას, მუთუნ ქირათ, ონდო გური ქიქანცუნი, ატე დიხას ჩქი ვაბთირანთ... ჩქინ არკვანქი დიკანწუნი. შხვა ნინაშა ვამწუხანი, ღლაზი ორდუ ბაბა ჩქიმი სქანი ტერემს მატუალი გორბამილი ალ-დაჩხირი. ბრელი ლერსიქ სქანო იჯარ, ვამორკუნა თოლ დო გური, ჩქიმი გურქი სქანო დიქვას, ქუდომიჭყით ოლიმპური. გურიშ დაჩხირს მუ დაფარენს სი ათე დლა ვოდირუნი. ქუდომიჭყით ფაფარამებს ჯეშოთ უჩქუდ ობირუნი... ვადგაღენა დიდა რინას, ტერემქ გუგოჭყოლიდუნი, გვიანიშა ვადმართინას, ქიდომიჭყით ოლიმპური. სო რექ ვილო ქინდირამი, მუ დეგარაკენს ტყოლიდ გური, სია ნანათ ქიბირანი, მუთუნქ ვაშმოჭყოლიდუნი. დიხას რინა ვაფედანსი, სამარგალო ვარდას ჩქინინ, ვურდა არო კლანგტასი უსტორატუ ალ-დაჩხირი... აბა ვილო, თი ბორბალი, სქანი თოლემქ ობირუნი... არკვანს ხოლო გიორბანი თი ნანა დო ოლიმპური. სამარგალო ჩქიმი ტიქე, მიქ ბუალარა მობირუნი; მარგალქ ოკო ქიდომიჭყეთი ვილოშ ობირუნი.

*ოლიმპი – საბრძოლო მარში

გურამ ჯიქია

უბედური

საქართველოვ სანიტ მიღობა!!!

დასწავლილნი მონიშნული და ამხანაგნი არნოლდ სტამბანიანი

„თქვენო აღმატებულებებო! არავითარ შემთხვევაში არ მისცეთ სომხებს ცენტრალური რუსეთის მიწებზე დასახლების უფლება... ეს ის არის, რომელიც რამდენიმე ათეული წლის შემდეგ მას მიითვისებს და მთელ მსოფლიოს განუცხადებს, რომ ეს მათი უძველესი მიწაა.“

ალექსანდრე ბრიტოვოვი (ნიკოლოზ პირველისადმი მიწერილი წერილიდან).

XXI საუკუნეში ქართველ ერზე თავსდება უბედურებები და დღევანდელი ხელისუფლების მიერ დაშვებულმა პოლიტიკურმა შეცდომებმა, უცხო ეროვნების ადამიანებში ქართველების მიხედვით დაცემის ასოცირება შექმნა. მათი მხრიდან ხელის შეშეშებისა და ფეხზე წამოყენების სახეობად, წიხლის კერის, მიწაზე დანარცხების და საერთაშორისო ასპარეზზე გამასხარავების პოლიტიკური კურსი იქნა მომარჯვებული. საქართველოში მცხოვრები ეთნიკური უმცირესობებიდან ამ მიმართულებით, განსაკუთრებული აქტიურობით სომხური დიასპორა და მათივე ორგანიზაციების ლიდერები გამოირჩევა. აჯერად ყურადღებას თბილისში დაარსებული „სომხეთა ასანდლის“ ხელმძღვანელ არნოლდ სტამბანიანზე შევაჩერებ. სომხურ გაზეთ „ჟამანაკისადმი“ მიცემულ კომენტარში ინტერვიუში, ქართველებსა და საქართველოს ეკლესიის ზოგიერთ წარმომადგენელს მან სომხეთში დასახლებაში, ანუ ქსენოფობიაში დასდო ბრალი. არნ.სტამბანიანისა და მისი მსგავსი სომხები სეპარატისტების პოზიციიდან თუკი ვიმსჯელებთ, საქართველოში ეროვნული სახელმწიფოს და მართლმადიდებლური სარწმუნოების დაცვის უფლება, XIX-XX საუკუნეებში ჩვენს მიწა-წყალზე ტაბარუკად შემოხიზნული სომხებისგან გვექონა ქართველებს ჩამორთმეული. იმ შემთხვევაში, თუკი დასწავლეთა ამ შინაგანაწესს ქართველობა დაარდევს, იგი აუცილებლად სომხეთში დასახლდა უნდა გამოცხადდეს. არნ.სტამბანიანისა და მასავთი მოახროვენ სეპარატისტების მხრიდან ქართველთა წინააღმდეგ ასეთი ბინძური გამოხდომები არახალია – ძველია. ვინც საქართველოს ისტორიის საკითხებშია ჩახედილი, იგი დამეთანხმება, რომ სომხურ მოსახლეობაში ქართველთა სიძულვილი გამდიდრებული, თვით სომხური ეკლესიის მესაჯეები და საქართველოში მოქმედი დასწავლეთი პარტიის ლიდერები იყვნენ. ამის დადასტურებას, ქართველთა მოძულვილის პოზიციიდან სომხეთა მიერ გახეთქების – „მშაქისა“ და „აშხატავორის“ ფურცლებზე 1918-1920 წლებში დაბეჭდილი ცილისმწამებლური პუბლიკაციები წარმოადგენს.

უახლეს პერიოდში გამოქვეყნებულ სამეცნიერო შრომებში დადასტურებულია, რომ საქართველოში მცხოვრები სომხები სეპარატისტების მხრიდან იდუალებული ფორმებზე ქართველთა წინააღმდეგ გააქტიურება, მიმდინარე პოლიტიკური სიტუაციის ცვალებადობაზე იყო და არის გათვლილი. საკითხის ასეთი ფორმით დასმოდან გამომდინარე, პასუხის გაცემას მოითხოვს: ა) კონკრეტულად რა ამოძრავებს არნ.სტამბანიანს და მის მომხრეებს; ბ) რა მიმართულებით ამხადებენ საქართველოში მცხოვრებ სომხებს; გ) მათი ყოველი ქმედების იდეოლოგიური ბაზა წარსულში იღებს თუ არა სათავეს. აღნიშნულ საკითხებთან მიმართებაში, ამომწურავი პასუხის გაცემა, მხოლოდ დოკუმენტური მასალების მოშველიებით ხდება შესაძლებელი. სამეცნიერო ლიტერატურაში დადასტურებულია, რომ სომხეთა პარტიარქის – ბრახამის ინიციატივით 606 წელს დენის მოწვეულ სომხეთა საეკლესიო კრებაზე, ბრახამის ფორმით მიღებულ დადგენილებას, წითელ ზოლად ქართველთა სიძულვილი და მტრობა გასდევს. ამ ფაქტით ჯერ კიდევ გაზეთი „ივერია“ (1897 წელი) დაინტერესდა. მხედველობაში მაქვს იმავე გაზეთში დაბეჭდილი ნ.ურბნელის (ხიზანიშვილის) პუბლიკაცია – „პატარა საუბარი“. ძველ სომხურ საისტორიო წყაროებზე დაყრდნობით იგი ხაზგასმით წერდა: „დენის კრებაზე ქართველობა შეაჩვენეს, წყევასა და კრულვას მისცეს.“ ქართველი ერისა და მისი მართლმადიდებლური ეკლესიის მესაჯის კირიონის დაწყევლის ფაქტთან დაკავშირებით დენის საეკლესიო კრებაზე მიღებულ დოკუმენტში ვკითხულობთ: „ჩვენ დავწყევლეთ და აპირებდით დაგვამეთ ქართველთა კათალიკოსი კირიონი და ქართველებზე ვბრძანებთ, რომ სომხებმა ამის შემდეგ არ იქონიონ არავითარი მის-

ვლა-მოსვლა ქართველებთან, არავითარი ურთიერთობა, არც ლოცვითა, არც ჭამა-სმითა, არც მეგობრობითა და არც შეილების აღზრდითა. არ გაბედონ წასვლა სალოცავად არც სახელგანთქმულ მცხეთის ჯვარისა, არც მანგლისის ჯვარისა, არ მისცენ ნება სიარულისა ჩვენს ეკლესიებში, ერთდონ იმათთან დამოკიდებულებას ცოლ-ქმრობისა. ნება ეძლევათ მხოლოდ ადგილმცემობა იქონიონ როგორც ურთიერთ. ვინც ამ ბრძანებას გადაეცა, წყევლიცა არის იგი სულითა და ხორცილთა და ყოველი ცხურვებთა.“ სომხური საეკლესიო კრების მიერ მიღებული დადგენილებით, სომხეთა პარტიარქს და იმავე კრების სხვა მონაწილეებს ქართველთა მიწებზე სომხეთა ჩასახლებაზე რომ აეკრძალა, ზემოაღნიშნული წყველა ქართველთა სათვის მეტნაკლებად ასატანი იქნებოდა. სომხური უმადლეხი სასულიერო იერარქიის წარმომადგენელთა წყველით დამიმეხულ სტრიქონებს ვინც წაიკითხავს, ნებისმიერი სადად მოახროვენ ადამიანი მასში ქართველთა მიმართ ბიოლოგიურ სიძულვილს დაინახავს. საუკუნეების მანძილზე ამ ტენდენციით მიმდინარეობდა და დღეისაც გრძელდება სომხები ერისადმი ქართველთა სიძულვილის შეგონებით იდეოლოგიური პროპაგანდა.

სომხეთა კათალიკოსის წყველით გონებადამინდულ ქართველობას, მტერ-მოყვრის გარჩევის უნარი დაეკარგა. ქართველთა სამკვიდრებელში ქამელონის წამოსახლბით შემომხრალი შხამიანი ქვეწარმავალი ღვიძლი მისი რანგში წარმოსახა და მამაპაპათა ნაანდერძებ მაძულში ეხოს კარები ფართოდ გაულო. მხედველობაში მაქვს: ა) სომხეთა საქართველოში ჩამოსახლების პერმანენტული პროცესები; ბ) ამ მოვლენისადმი ქართველების მხრიდან წინააღმდეგობის არგაწევა; გ) უცხო ქვეყნის მიწა-წყალზე ტაბარუკად შემოხიზნული სომხებისადმი არსებობისა და ოჯახის შექმნისადმი ხელშეწყობა. დოკუმენტური მასალით დადასტურებულია, რომ ბორჩალოსა და ახალქალაქის მაზრებში სომხეთა კომპაქტური დასახლებები XIX საუკუნის დამდეგიდან გაჩნდა. 1829-1831 წლებში არზრუმის საფაშოდან ახალციხე-ახალქალაქის მაზრებში 34 ათასი, ხოლო 5000 სომხი ბორჩალოს მაზრის იმ ნაწილში ჩამოსახლეს, რომელიც დღევანდელი საქართველოს ტერიტორიულ საზღვრებში შემოდის. ქართულ ისტორიოგრაფიაში დადასტურებულია, რომ 1804 წელს, ერვანის სახანოდან თბილისში 2.000 სომხები ჩამოსახლეს. 1807-1808 წლებში ავღაბარში 338 ოჯახი (1906 სული) დასახლეს. 1809-1811 წლებში ყარაბაგიდან ბოლნისში 428 ოჯახი (2140 სული) ჩამოსახლეს. 1829 წელს, ყარსის, ერზრუმისა და ბაიაზეთის ვილაიეთებიდან საქართველოში 14.000 ოჯახი იქნა ჩამოსახლებული. რამდენადაც აღნიშნული პროცესი პერმანენტულ ხასიათს ატარებდა, საქართველოში მცხოვრები სომხების რაოდენობაც შესამჩნევად მატულობდა. XIX საუკუნის ბოლოსათვის საქართველოში სომხეთა მხარდი დინამიკა შემდეგ სურათს იძლევა: 1865 წლის მონაცემებით საქართველოში 122,6 ათასი სომხი ცხოვრობდა, 1886 წელს 172,9 ათასი, 1897 წელს 197,0 ათასი. 1897-1902 წლებში საქართველოში დამატებით 55 ათასი სომხი იქნა ჩამოსახლებული. ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, მარტო თბილისის სომხური მოსახლეობა 46,7 ათასიდან 124,9 ათასამდე გაიზარდა. ყურადღება უნდა მივაქციოთ იმ გარემოებას, რომ 1915-1916 წლებში ოსმალეთიდან დევნილი სომხების უმეტესობა (100 ათასი კაცი) საქართველოს ტერიტორიაზე იქნა დასახლებული. ისიც აღსანიშნავია, რომ ოსმალეთიდან დევნილი ლტოლვილების დასახმარებლად, ამიერკავკასიის სეიმის მიერ 1918 წლის მარტში გამოყოფილი 15 მილიონი მანეთიდან, 10 მილიონ 252 ათასი მანეთი სომხის ლტოლვილთა ორგანიზაციას გადაეცა. ამ თანხის დანიშნულებისამებრ გამოყენების სანაცვლოდ, იგი სომხებისათვის იარაღის შესახყიდად იქნა დახარჯული. საქართველოს პარლამენტის 1918 წლის 8 ნოემბრის სხდომაზე ამის შესახებ ნოე ჟორდანიას ხაზგასმით მიუთითებდა.

სამეცნიერო ლიტერატურაში დადასტურებულია, რომ დასწავლეთი პარტიისა და სომხის ლტოლვილთა ორგანიზაციის მხრიდან, თანამემამულეებისადმი უსულგულო დამოკიდებულების გამო, სომხები ლტოლვილები გაუსაძლის მდგომარეობაში აღმოჩნდნენ. სომხი ლტოლვილთა უმძიმესი ყოფის

ნაწილობრივად შემსუბუქების მიზნით, ახლადშექმნილი საქართველოს სახელმწიფოს მწირი ბიუჯეტიდან მესხეთ-ჯავახეთის ლტოლვილთა დამხმარე კომიტეტს სომხები ლტოლვილების დასახმარებლად 85 ათასი მანეთი (1918 წლის ივნისი), ხოლო იმავე წლის ივლისში 100 ათასი მანეთი გადაეცა. სომხებისადმი ეს დახმარება იმ დროს განხორციელდა, როცა აწყურში, რეხასა და ხანდოში (1918 წელი) ოსმალელებისგან გამოდევნილი 2600, ხოლო აწყურის ტყვეებში 3000-ზე მეტი დევნილი ქართველი იყო თავშეფარებული. სიცივისა და შიმშილისაგან მესხთა ქართული სისხლის უკანასკნელი შთამომავალი დღეში 40 სულზე მეტი იღუპებოდა. ლტოლვილი სომხების მიმართ საქართველოს ხელისუფლების პუმიანური დამოკიდებულების კურსს, დასწავლეთის პარტიის ლიდერებმა და მისმა აქტივისტმა სომხებმა საოცარი უმადურობითა და ღვარძლით უპასუხეს. ეს კარგად ჩანს გაზეთების – „ორიონისა“ და „აშხატავორის“ ფურცლებზე დაბეჭდილი პუბლიკაციებიდან. მისი ავტორები, მაღლიერების ნაცვლად, საქართველოს ხელისუფლებასა და ქართველ ხალხს ამაზრზუნ ცილისმწამებლურ ბრალდებებს უყენებდნენ. ამის დამადასტურებლად ზემოაღნიშნული გაზეთებიდან შესაბამის ამონაწერს მოვიტან და სომხთა ცილისმწამებლურ ნააზრევს თავად მკითხველმა გამოუტანოს განაჩენი. „ენვერი ულტეს სომხის ხალხს ოსმალეთში, ხან-ხოისკი ამავე დანაშაულს სჩადის აზერბაიჯანში და ნოე ჟორდანიას მთავრობა დემოკრატიულ საქართველოში.“ „როდის მოვლდა ბოლო ლტოლვილების ულტესი?“ „წმინდა პოლიტიკური მიზნების გულისათვის ეს პოლიტიკა (საქართველოს მთავრობისა) ცდილობს დააშლდეს და დაღუპოს სომხები ლტოლვილები.“ „ნუ მართათ საქართველოში მეორე მესოპოტამიას.“ „ეს ულტეს უნდა შეწყვეტილი იქნას, ჩვენ არ შეგვიძლია ენვერის დანაშაულობა საქართველოს საზღვრებშია დაეუშვათ. სომხის მთავრობა, ტვილისის ყველა სომხური ორგანიზაციები და ყველა მოქალაქე სომხები არავითარ მსხვერპლს არ უნდა დაერიდონ და აიძულონ საქართველოს მთავრობა დაუყოვნებლივ შეწყვიტოს სომხის ხალხის მშვიდობიანი ულტესი.“

ასეთი სახის ბრალდებებს უყენებდა სომხური პრესა საქართველოს ხელისუფლებას, მაშინ როცა თვით სომხეთის რესპუბლიკაში თავშეფარებული სომხები ლტოლვილები უპარტონობის გამო იღუპებოდნენ. ამ ფაქტთან დაკავშირებით საქართველოს პარლამენტის 1918 წლის 8 ნოემბრის სხდომაზე არ.ჯაჯანაშვილი ხაზგასმით მიუთითებდა. „აი ეს არის თვით სომხების დედაქალაქში, – ამბობდა იგი, – და ნუთუ ვინმე გაბედავს და იტყვის, სომხის მთავრობამ ლტოლვილებს მესოპოტამია შეუქმნა თავის ქალაქშიო. რასაკვირველია პროვოკატორები იტყვიან ამას და არა ნამდვილი გულწრფელი მეგობრები ხალხისა. ისეთივე პროვოკატორები, რომლებიც ამბობენ, რომ ლტოლვილები სათვის მესოპოტამია შექმნა საქართველო, მხოლოდ იმიტომ, რომ საქართველომ ვერ მოახერხა და იმდენად ვერ დაეხმარა ამ ლტოლვილებს, რამდენადაც თვით მას საჭიროდ მიაჩნია.“ ნებისმიერი სადად მოახროვენ მკითხველი დამეთანხმება, რომ სომხური გაზეთებიდან ჩემს მიერ ზემოთ მოტანილი ციტატის ავტორები, ქართველთა სიძულვილით იყვნენ შეპყრობილი და სო-

მეხი ერის, ქართველებისადმი დაპირისპირებას ისახავდნენ მიზნად. ამ მიმართულებით ისინი შესაბამის იდეოლოგიურ ბაზას ქმნიდნენ. სიცრუეზე დაფუძნებული მათი ქსენოფობიური ღვარძლიანი ცილისწამება პრესის ფურცლებზე მხოლოდ მაშინ შეჩერდა, როცა საქართველოს მთავრობამ სომხეთის ხელისუფლებას კატეგორიული მოთხოვნა წაუყენა: თუ საქართველო სომხები ლტოლვილებისათვის მესოპოტამია, კეთილი ინებეთ და ლტოლვილი სომხები საქართველოდან სომხეთში წაიყვანეთ. ამ საკითხთან დაკავშირებით, საქართველოს პარლამენტის 1918 წლის 8 ნოემბრის სხდომაზე ნ.ჯორდანიას ხაზგასმით მიუთითებდა: „დღეს შეიძლება მათი (ლტოლვილთა) წყევანა, გზა გასწილია მაგრამ ერთი ქალაქი არ მივიღია და არც უთქვამთ; აბა შენი ჭირიმე დაგვეხმარეთ, წაგვიყვანეთ. ისინი ამაზე არ ფიქრობენ... მხოლოდ გაპყვიან, მესოპოტამია არისო“ და თუ ეს მესოპოტამიაა, უნდა ცდილობდნენ აქედან წაიყვანონ.“

ელემენტარული ლოგიკური აზროვნება მოითხოვდა: სომხები ლტოლვილებისათვის საქართველო მართლაცაა „მესოპოტამია“ და სასაკლო თუ იყო, სომხის მმართველ პარტიას ლტოლვილი თანამემამულეების საქართველოდან დაუყოვნებლივ გაყვანაზე უბრუნა. დოკუმენტური მასალით დადასტურებულია, რომ გარკვეული პოლიტიკური მოსახრებებიდან გამომდინარე, იმ ეტაპზე ისინი ამ მიმართულებით ნაბიჯის გადადგმას არ აპირებდნენ. პირქით, ახლადშექმნილი ქართული სახელმწიფოს აღიარებისადმი ხელშეშლისა და მისი რეპუტაციის ევროპის მასშტაბით შეღავათის მიზნით, ქართველთა დამამცირებელი ურცხვი ცილისმწამებლური კამპანიის გადატანას დასავლეთ ევროპის პრესის ფურცლებზე ცდილობდნენ. ამის დადასტურებას თბილისში სომხეთის წარმომადგენლის ჯამალდინის მიერ კიევიში „სომხეთის რესპუბლიკის კომისარატის“ სახელზე გაგზავნილი დეპეშა წარმოადგენს. ეს დოკუმენტი „აკაკახსკოე სლოვოში“ გამოაქვეყნა. იგი კიევიში მყოფ სომხეთის წარმომადგენლობას ავალბდა; საქართველოს ტერიტორიაზე თავშეფარებული ოსმალეთიდან ლტოლვილი სომხების თითქმისა საქართველების მხრიდან „მიზანმიმართულად შევიწროების“ ზემოაღნიშნული ფაქტები დასავლეთ ევროპისათვის გაეცნო.

სომხები ნაციონალისტების მიერ ამ მიმართულებით გაწეული ფართომასშტაბიანი ანტიქართული იდეოლოგიური პროპაგანდა, სომხებში ქართველთა სიძულვილის გაღრმავებაზე იყო გათვლილი. ამ ფაქტორმა, „დასწავლეთის“ პარტიის ლიდერთა ჩანაფიქრის შესრულებას შეუწყო ხელი. მხედველობაში მაქვს, ქართველთა სიძულვილით იდეოლოგიურად მიმზადებული სომხების მიერ ახალქალაქის მახლობლად ერთადერთი ქართული სოფლის ხოსიოს მაცხოვრებელი მუსლიმანი ქართველების დედაწულიანად (ბავშვიან-ქალიანად) სრულად ამოწყვეტის ფაქტები. დოკუმენტური მასალით დადასტურებულია, რომ ქართული ორიენტაციის მატარებელი ფალაგანდოშვილების საგვარეულო, რამდენადაც დასწავლელი სომხებისათვის მიუღებელი აღმოჩნდა, მის წარმომადგენლებზე „ნადირობა“ გამოაცხადეს და დიდიდან-პატარას ჩათვლით განსაკუთრებული სისასტიკით გაუსწორდნენ.

გიორგი სუშისიპირელი (გაგრძელება შემდეგ ნომერში)

საქართველოსადმი სომხეთის ხელისუფლების ტერიტორიული პრეტენზიები 1918-1920 წწ.

სკორტული კუთხე მიჰყავს შურნაღისტ მიორკი ჯალალნიას

დავით თარგამაძე: ვაჭოკა გუნდში საუკეთესო ჯაბა ლიპარაძე იყო

უკრაინის ჩემპიონატში „ზარია“-„ილიჩივეცის“ (2:2) მატჩში დავით თარგამაძე თავის ფლანგზე, როგორც ყოველთვის, ამჯერადაც აქტიური იყო. სწორედ მისი გადაცემის შემდეგ ჰქონდა სტუმრებს მეორე ტაიმში თავიანთი საუკეთესო მომენტი, თუმცა მისმა თანაგუნდელმა ხელსაყრელი პოზიციიდან ბურთი მხოლოდ ძელს მოახვედრა.

ვაჭოკა ქართველების დიდი გიორგი – ნინო ვეროვის ჩემპიონატი!

„ქართველებსაც შეგვიძლია“ – ეს ტრანსპარანტი შარშან ამ დროს საქართველოსა და ხორვატიის ეროვნული ნაკრებების მატჩისას იყო გამოფენილი და მაშინ ქართველებმა ხორვატებს სძლიეს. ამ ამბიდან ერთი წლის შემდეგ კი ქართულმა ფეხბურთმა არანაკლებ და შესაძლოა, უფრო ფასეულ გამარჯვებას მიაღწია – პირველად ბოლო ათი წლის განმავლობაში საქართველოს 17-წლამდელთა ნაკრები ევროპის ჩემპიონატის ფინალურ ეტაპზე ითამაშებს!

ლეგენდარულ ქართველ ფეხბურთელებს ალექსანდრე ჩიშვაძეს, დავით მუხომიძეს და მათ აღმზრდელს, „ნორჩი დინამოს“ მწვრთნელს, ბატონ ჯემალ ბაბისონიას 8 აპრილს ჰქონდათ დაბადების დღე. ვულოცავთ და ვუსურვებთ ბედნიერებას, წარმატებებს და წინსვლას ცხოვრებაში.

ქართული ფეხბურთის მომავალი და მიზნობები

საბოლოოდ კი ისე გამოვიდა, რომ თარგამაძემ ლუგანსკოში ვერც გოლი გაიტანა და ვერც საგოლე გადაცემა მიითვალა. სხვათა შორის, ამ მატჩში ერთმანეთის პირისპირ ქართველებმა ითამაშეს – „ზარიას“ შემადგენლობაში მოედანზე ჯაბა ლიპარაძე იყო, რომელმაც მატჩის შემდეგ დათოსგან კომპლიმენტი მიიღო. საქართველოს ნაკრების ფლანგულმა მატჩის შემდეგ კომენტარი გააკეთა.

„ღუბა, ღუქნის მასხარა, წადი!“

თელავის თეატრის მსახიობები იწყებენ აქციას ლოზუნგით – „ღუბა, ღუქნის მასხარა, წადი!“ თელავის ვაჟა-ფშაველას სახელობის სახელმწიფო დრამატული თეატრის მმართველის თანამდებობიდან ღუბა სხირტლაძის გათავისუფლების მოთხოვნით, თეატრის მსახიობები და ტექნიკური სამსახურის თანამშრომლები, რამდენიმე დღეში აქციების დაწყებას გეგმავენ.

კახეთის საინფორმაციო ცენტრის ინფორმაციით, ლოზუნგი, რომლითაც მსახიობები საპროტესტო აქციების დაწყებას აპირებენ, თელავის თეატრის ყოფილ სცენარისტს ბაადურ ბაღარჯიშვილს ეკუთვნის, რომელიც ცოტა ხნის წინ გარდაიცვალა. ღუბა სხირტლაძის კარიკატურა კი, რომლის თავდაყირა გაკვრასაც თეატრის შესასვლელში გვემაგვენ, ბესიკ დუღაშვილს ეკუთვნის.

საქართველო მოახლოებული ნავრია

საქართველო იმ ქვეყნების ტოპ-ხუთეულში შედის, რომელთა მოქალაქეებიც თურქეთში უკანონო სამუშაოზე ყველაზე ხშირად იმყოფებიან. ინფორმაციას ამის შესახებ ekonomi.haberturk.com ავრცელებს. საქართველოს გარდა ხუთეულში რუსეთი, თურქმენეთი, აზერბაიჯანი და უკრაინაა. თურქეთის შრომისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს მონაცემებით, გასულ წელს ქვეყანაში უკანონოდ დასაქმების 3 ათასზე მეტი შემთხვევა გამოვლინდა, თუმცა რეალურ მონაცემებს ეს რიცხვი არ ასახავს.

ISSN 1987-8966 იკოხი. Barcode and publication details.

კვლევის მიზნობები: თბილისი, ბაქრაძის ქუჩა №6, მე-4 სართული.

მთავარი რედაქტორი: როლანდ ჯალალნიას. სარედაქციო საბჭო: თეიმურაზ ქორიძე, ზურაბ ჯაბაძე.

გაზეთი „იკოხის“ გაცნობა შეგიძლიათ „საქინფორმის“ ვებგვერდზე WWW.saqinform.ge